OCTAVIAN SAVA

Meteoritul DE AUR

COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

EDITATĂ DE REVISTA ȘTIINȚA și TEHNICA

2

1955

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Profesorul de geografie Ion Spineanu povesteşte asistentului său despre călătoria întreprinsă de el în Africa în anul 1910. Urmînd indicaţiile unei vechi legende arabe, maiorul Alfred Rosechamp pleacă în fruntea unei expediţii să caute în Congo Belgian un meteorit de aur. Ion Spineanu a izbutit să participe la expediţie numai în urma reuşitei sale la un concurs cu probe foarte grele.

Exploratorii vor să se folosească de o bătrînă călăuză care cunoaşte amănunte despre preţiosul meteorit şi care, cu un deceniu în urmă, condusese o porţiune din drum, expediţia colonelului englez Arthur Smith, dispărut mai tîrziu în adîncurile junglei. Nişte necunoscuţi ucid însă călăuza cu ajutorul unei săgeţi de dimensiuni foarte mici. Această crimă pare un avertisment dat celor care ar îndrăzni să se aventureze în căutarea aerolitului.

Fără să se lase intimidaţi, maiorul Rosechamp, locotenentul Leicher, sergentul Marssack şi geograful romîn pătrund în junglă coborînd către ecuator. După primele zile, se dovedeşte că ţelurile care-i animă pe membrii expediţiei nu sînt aceleaşi. Singurul pe care-l mînă dorinţa de a contribui la lărgirea cunoştinţelor despre această parte a lumii este Ion Spineanu. Ceilalţi sînt atraşi de mirajul îmbogăţirii, al aurului. Osteneliile drumului sînt însă chinuitoare. Unul dintre hamali, Mambo, cade istovit rănindu-se grav la un picior. Rosechamp şi Marssack nu dau crezare suferinţelor negrului şi încep să-l biciuiască pentru a-l obliga să ducă mai departe poverile grele. Spineanu ia apărarea hamalului, fiind nevoit să se folosească de ameninţarea revolverului pentru a-l determina pe maior să renunţe la brutalitatea obişnuită.

Rosechamp nu uită această insultă şi-l ameninţă pe Spineanu că se va răzbuna.

(Continuare din numărul 1)

CAPITOLUL VII

MISTERUL JUNGLEI PITICE

Nici nu mai țineam socoteala zilelor care trecuseră de cînd părăsisem Bassoko. Toate se asemănau prea mult una cu cealaltă. Aceleași ploi, aceeași căldură sîcîitoare, aceleași insecte dezgustătoare. Nicăieri nu apărea vreun sat, cît de mic, cît de sărac. Jungla se întindea înaintea noastră la fel de sălbatică și nepătrunsă.

Intr-o noapte, ajunseră pînă la noi mugetele unei turme de elefanți. Era un semn că savana se afla prin apropiere.

Dar fie că greșisem drumul, fie că turma ni se păruse mult mai aproape decît era în realitate, pînă în cele din urmă pătrunseserăm și mai adînc în junglă, iar mult rîvnita savană, cu soare, cu ierburi înalte și moi, cu vînat îmbelșugat, savana luminoasă, liberă, unde simți pe obraz mîngîierea alizeelor și aerul proaspăt, se șterse dinaintea noastră ca mirajul amăgitor al fetei Morgana. A doua zi Leicher se îmbolnăvi de friguri. Doi hamali trebuiră să-l poarte pe o brancardă încropită din fibre de liană împletite între ele și trecute prin două bețe lungi de bambu. Fața albă a locotenentului cu ochii adînciți în orbite, cu pleoapele încercănate, părea de mort. Aiura aproape tot timpul.

Ziua următoare, în timpul unui scurt popas, în mica noastră caravană se petrecu ceva neobișnuit. Hamalii gesticulau, vorbeau pe un ton ridicat și aruncau priviri pline de teamă în jur.

— Nu, nu mergem mai departe, îi strigă unul maiorului. Pădurea e vrăjită. Duhurile rele ne închid calea.

— Vorbiți tîmpenii! răspunse răcnind sergentul Marssack. Ați văzut cîteva animale mititele și a înghețat sîngele în voi, v-ați speriat de niște șoareci, parcă-ați fi fete de pension. Să nu mai aud nici o vorbă! Porniți de îndată înainte!

Călăuza, un negru bantu, bătrîn dar încă în puteri, se adresă și el lui Rosechamp. Trăise mult timp printre europeni și vorbea o franceză fără cusur.

— Credeți-mă, domnule maior, e mai bine să ne întoarcem. Eu am văzut multe, am colindat cu mulți exploratori jungla și am vînat nenumărate fiare sălbatice. Nici elefanții sălbatici și nici marile miaștini pline de crocodili nu m-au înspăimîntat, dar niciodată nu am văzut o astfel de pădure. Credeți-mă, este un loc blestemat! Nu numai copacii și animalele sînt aici altfel, parcă și văzduhul s-a schimbat. Pe cer parcă e alt soare. In genunchi vă rugăm, nu ne duceți mai departe. N-am ieșit pînă acum niciodată din vorba dumneavoastră, n-am cîrtit nicicînd, ne-ați bătut cînd am greșit și noi nu ne-am supărat, pentru că sînteți stăpînul nostru, dar acum, oricît ne-ați bate, nu mergem mai departe!

Rosechamp îl privea tăcut, lovindu-și nervos cizma cu cravașa. Se vedea bine că și el e tulburat de ceea ce vedea în jur și de cele ce auzea de la negri.

Rămase aşa un timp, apoi spuse încet:

— Bine, vom face un popas aici, voi cerceta pădurea şi apoi vom hotărî ce avem de făcut.

Un zîmbet plin de recunoştinţă se ivi pe faţa călăuzei, apoi bătrînul sări în picioare şi alergă bucuros la ai săi să le împărtăşească ce aflase de la maior.

Negrii izbucniră în chiote de bucurie şi începură să pregătească bivuacul pentru noapte. Nu ştiam ce să mai cred! Era pentru întîia oară cînd Rosechamp da înapoi de la o hotărîre. Se aşezase pe trunchiul răsturnat al unui copac şi privea îngîndurat ciudata junglă pitică ce se întindea înaintea noastră.

Pentru întîia oară de la cearta pe care o avusesem cu Rosechamp, m-am apropiat de maior să-i vorbesc.

— Domnule maior, vă rog să-mi daţi mie misiunea de a porni în recunoaştere.

Rosechamp mă măsură din cap pînă în picioare şi mă întrebă cu un ton de ironie în glas.

— Vrei să te arăţi curajos? Să dovedeşti spirit de sacrificiu? Crezi poate că mie mi-e teamă să intru în pădurea asta caraghioasă!?

Am simţit că-mi caută din nou ceartă. Îi era ruşine de propria sa slăbiciune. I-am răspuns pe un ton rece.

— Nu ştiu dacă vă e teamă sau nu, însă hotărît că mie nu-mi este. Permiteţi-mi să pornesc în recunoaştere şi voi cerceta dacă putem să înaintăm mai departe sau e mai bine să facem calea întoarsă.

— Calea întoarsă? Asta pentru nimic în lume! Cît despre recunoaştere, n-ai decît s-o faci! Puţin îmi pasă dacă îţi vor rămîne oasele acolo!

Îşi trecu mîna osoasă prin păr şi închizînd ochii îşi luă poziţia lui obişnuită, cînd nimic din ce se întîmpla în jur n-ar mai fi izbutit să-l tulbure.

M-am întors fără să-i mai spun vreun cuvînt şi m-am dus la Mambo.

Negrul tocmai bătea în pămînt ţăruşii unui cort cînd, văzîndu-mă, îmi ieşi înainte.

— Master doreşte ceva?

— Da Mambo, vreau să pornim în recunoaştere.

— Nu, master, nu mergeţi în pădure.

— De ce Mambo?

— Duhurile rele nu vor!

— Cum, şi tu Mambo? Şi tu eşti un fricos ca o curcă?

— Mambo nu este un fricos ca o curcă, făcu zuiusul jignit de comparaţie. Dar de duhuri se teme!

— Foarte bine! Voi explora singur ţara duhurilor. Societatea de geografie va fi încîntată să-i fac o comunicare despre o astfel de ţară. Nu vrei să vii cu mine, rămîi în tabără, o să mă descurc şi fără tine.

Mambo mai încercă să găsească un argument care să mă înduplece să-mi schimb părerea, dar cum eu mă şi îndepărtasem, tăcu şi continuă să bată necăjit la ţăruşul său.

N-am făcut decît cîţiva paşi dincolo de luminişul unde ne întinsesem tabăra şi o lume cu totul nouă mi se desfăşură înaintea ochilor.

Intr-o tăcere tulburătoare se prăbuşise toată măreţia sălbatică a pădurilor virgine. Cîţiva copaci înalţi mai străjuiau trişti şi singuratici ultimele hotare ale junglei ecuatoriale, iar mai departe, ca la semnul magic al unei baghete fermecate, totul devenea mic, tăcut, sărac, scofîlcit, urît, dîndu-ţi un simţămînt de apăsare şi de teamă.

Liane subţiri şi palide se strecurau sfioase prin frunzişul uscat, mistuit parcă de flăcările lacome ale unui incendiu. Trunchiurile copacilor, chirciţi, răsuciţi, arătau oboseală.

Nişte arbuşti pipernicıţi şi zbîrciţi luaseră locul palmierilor zvelţi, care în celelalte păduri la mari înălţimi, aproape de albastrul imaculat al cerului, îşi legănau mîngîiate de alizee coroanele de frunze ascuţite ca nişte săbii şi florile aromitoare înfipte în spice cărnoase şi tari.

Deodată, auzii îndărătul meu zgomotul unor crengi rupte. M-am întors repede să văd cine vine. Dintr-un tufiş apăru întîi o scăfîrlie acoperită de un păr aspru şi creţ, apoi o frunte neagră şi lucioasă, şi în sfîrşit ochii blînzi, acum puţintel speriaţi, ai lui Mambo.

Bunul meu prieten nu se îndurase să mă lase singur.

— Master mai e viu? întrebă el în şoaptă, dindărătul tufişului.

— Nu, am murit! sună sec răspunsul meu.

— Lui master îi place să glumească! Dar cînd duhurile or să-l prefacă în şopîrlă, n-o să mai rîdă!

Îmi dădeam seama că va fi greu să-i scot din cap toate superstiţiile cu care fusese hrănit, încă din copilărie. Vrăjile, duhurile răuvoitoare, morţii prefăcuţi în animale îi populau imaginaţia şi era convins că se întîlneşte cu ei la fiecare pas. Ploaia sau fulgerele, vîntul sau focul, naşterea şi moartea, soarele şi luna, ziua şi noaptea erau pentru mintea lui simplă fenomene misterioase, a căror explicaţie nu o găsea decît în voinţa puternicilor idoli, a duhurilor sau a strămoşilor morţi.

De aceea nu m-am mirat cînd mă întrebă încă o dată.

— Master, dacă nu e ţara duhurilor, atunci ce fel de pădure este asta?

— Asta nu ştiu încă, prietene. Dar voi afla. Adică, mai bine spus, vom afla împreună! Te numesc asistentul meu. Leafă specială n-am de unde să-ţi dau, aşa că pentru un moment te vei mulţumi numai cu un post onorific. Dar cine ştie, poate în viitor o să fiu în stare să-ţi ofer condiţii mai avantajoase. Prima ta misiune va fi să porţi cutia asta metalică, în care vom aduna unele plante şi insecte!

Mambo luă cu un gest mecanic cutia pe care i-o întindeam, neînţelegînd prea bine ce tot turuiam, apoi pornirăm amîndoi pe o potecuţă îngustă ce se strecura timidă printre copaci.

Deodată, o buruiană ciudată îmi atrase luarea aminte. M-am aplecat asupra ei şi, după ce am cercetat-o atent cu lupa, am strigat vesel.

— Evrica! Am găsit! Ştiu ce plantă este! Mambo, vino să vezi şi tu!

— Este o însemnată plantă medicinală. Ricinul, explicai cu un aer doctoral. Din ea se extrage untul de ricin — un purgativ teribil. Ei bine, ricinus comunis este în mod normal un arbust înalt cît un stat de om. Aici însă arată ca o mică buruiană.

— Mai bine am pleca mai repede. Lui Mambo nu-i place locul ăsta.

— Plecam de îndată. Mergem la Rosechamp să-i comunicăm ce-am văzut şi mîine venim iar. Ai văzut că n-am întîlnit nici un duh?

— De, mormăi zulusul încurcat. Cine ştie, poate că n-au vrut încă să se arate!

— Ascultă Mambo, ai încredere în mine?

— Da, master.

— Atunci crede-mă că nu există duhuri, iar idolii n-au nici o putere.

Zulusul tăcu o clipă apoi spuse încet:

— Asta îmi spunea şi Ferney. Dar e greu să crezi.

Mambo o luă înainte, grăbindu-se să iasă cît mai repede din pădurea pitică. Eu veneam în urmă încet, nevenindu-mi să mă deslipesc de această lume ciudată, tulburătoare, cînd deodată privirea mi se pironi asupra unui trunchi de copac. Mi se păru că desluşesc o inscripţie. Din doi paşi eram lîngă arbore. Într-adevăr, roase de vreme, strîmbate de scoarţa învechită a copacului, puteam descifra cîteva litere:

LASC T O NI SPER
VOI CHE RATE

Am privit îndelung această inscripţie, fără să-i pot pătrunde înţelesul. Am pus tot felul de litere în locurile unde mi se părea că lipsesc, dar n-am izbutit să reconstitui propoziţiunea.

Cuvîntul „C H E", singurul care mi se părea scris în întregime, este un cuvînt italienesc şi înseamnă „care".

Era foarte probabil că întreaga inscripţie să fi fost scrisă în limba italiană. Aceasta constituia un element foarte important. Dacă raţionamentul meu era just, trebuia să caut acele litere care să dea sens unor cuvinte italieneşti. Din păcate însă, cunoştinţele mele privitoare la această frumoasă limbă erau mai mult decît reduse. Ştiam pe de rost doar cîteva expresii uzuale şi acelea destul de aproximative. Căutînd a mi le readuce în minte, pe dată îmi amintii de un citat din nemuritoarea operă a lui Dante „Divina Comedia". La poarta iadului, închipuirea marelui poet săpase următoarea inscripţie: **„Lasciate ogni speranza, voi che'ntrate"**.

Nu cumva aceeaşi inscripţie se găsea şi aici, pe unul din misterioşii arbori ai pădurii pitice?

Mă apucai degrabă să înlocuiesc locurile goale cu litere din citatul italian şi spre marea mea bucurie inscripţia apăru de astă dată clară:

LASCIATE OGNI SPERANZA,
VOI CHE'NTRATE

Un european străbătuse deci înaintea noastră aceste meleaguri şi în urma vitregiei întîmplărilor prin care trecuse şi a nenorocirilor pe care poate le îndurase, ne lăsase acest sever avertisment: „Voi care intraţi, părăsiţi orice speranţă".

Inscripţia părea foarte veche. Poate de un secol, poate de mai mult...

Cine era europeanul care pătrunsese cu veacuri în urmă pînă în acest ţinut misterios? Şi ce înţeles trebuia să dăm cuvintelor săpate de el în scoarţa copacului?

CAPITOLUL VIII

„PĂRĂSIŢI ORICE SPERANŢĂ"

Rosechamp nu se arătă prea impresionat nici de descrierea junglei pitice şi nici de inscripţia găsită. Adresîndu-se lui Marssack îi spuse vesel, răsucindu-i un nasture de la tunica soioasă.

— Marssack bătrîne, am o încredere fără margini în steaua mea. Nu ştiu de ce, dar pădurea asta îmi spune că meteoritul e pe aici pe aproape. Orice s-ar întîmpla, mergem înainte.

Sergentul se scărpină în cap şi răspunse posomorît.

— Dar ăl care a fost pe aici înaintea noastră zice să nu ne băgăm. Maiorul îl privi cu un aer dispreţuitor.

— Nu te ştiam atît de bleg. Eu am o vorbă pe care a spus-o tot un italian: „e mai bine să faci şi să te căieşti, decît să te căieşti că nu ai făcut".

A doua zi, sub ameninţarea revolverelor şi a loviturilor de bici, coloana se puse în mers.

Am mers o zi întreagă şi apoi încă una. Intîlneam pretutindeni copaci chirciţi şi trişti, liane palide şi animale mici care fugeau speriate la vederea noastră.

In cea de a treia zi, în zori, curînd după ce strînsesem corturile, ne ajunse la urechi zvonul unor tam-tam-uri. Răsunau înfundat şi ritmic, fărîmiţînd zgomotele obişnuite ale pădurii.

— Master, tobe de război, spuse Mambo răguşit.

Rosechamp ascultă şi el atent.

— Incărcaţi-vă armele, ordonă el.

— Credeţi că o să fim atacaţi? întrebă Marssack.

In loc de răspuns maiorul se mulţumi să ridice din umeri. Sergentul îşi scoase carabina din bandulieră şi trase un glonţ pe ţeavă. Apoi, mîngîind patul lucios al armei, spuse cu o veselie forţată.

— Să poftească! Biata mea Micheline (aşa îşi poreclise carabina) abia aşteaptă să mai scuipe şi ea săraca.

Tam-tam-urile se auzeau acum mai aproape. Ele ne arătau că jungla pitică ascunde oameni. Mă întrebam dacă şi asupra lor acţionase acea cauză misterioasă care micşorase plantele şi animalele. Nu cumva aveam să întîlnim o nouă specie umană, o specie aflată în alt stadiu de evoluţie decît restul omenirii?

Duruitul tobelor de război creştea. Ele îşi trimiteau chemarea lor ritmică şi ameninţătoare pînă în cele mai depărtate colţuri ale pădurii. De sus, din crengile copacilor, maimuţele pitice ne priveau cu ochi miraţi şi rotunzi. Din patul său de liane, Leicher şoptea înăbuşit: „Piatra de aur, legenda, voi fi bogat!"...

Pe neaşteptate frunzişul se dădu la o parte şi se ivi o faţă neagră, zbîrcită şi mică. Doi ochi şireţi şi răutăcioşi ne sfredeliră o clipă iscoditori şi se făcură nevăzuţi.

— Ce-a fost asta? bîigui Marssack făcîndu-şi repede o cruce mare. Nu cumva ni s-a arătat chiar necuratul?

Rosechamp se încruntă la el şi mîrîi scurt:

— Nu vorbi tîmpenii Marssack. Apoi, maiorul dădu ordin coloanei să se oprească.

— Spineanu, porunci el, treci in frunte! Ţii arma pregătită. Marssack, tu închei coloana. Daţi-i drumul!

Coloana se puse din nou in mişcare. Inaintam în şir indian. Eu unul mă găseam într-o poziţie cît se poate de nefericită. Prima victimă a celui dintîi atac urmam să fiu eu!

Imi veni în minte legenda Niebelungilor, o veche poveste germană. Nişte pitici, spunea legenda, păzeau cu străşnicie o comoară. Indrăzneţul care s-ar fi apropiat de ea plătea cu viaţa această faptă necugetată. Piticii erau neînduratori. Nimeni nu scăpa de răzbunarea lor. Era de-ajuns să priveşti de departe nepreţuitul tezaur pentru ca moartea să te cuprindă de îndată cu braţele ei reci.

Gîndurile mele înfierbîntate ţeseau o legătură strînsă între legenda de pe malurile presărate cu castele ale bătrînului Rin şi piticii din preajma fluviului Congo. Imi spuneam că pigmeul pe care-l intîlnisem era negreşit unul din paznicii meteoritului de aur. Ne vor lăsa oare aceşti paznici să ne apropiem de bolid? Să-l privim măcar? Sau aveam să plătim cu viaţa îndrăzneala noastră necugetată, înainte de a afla măcar dacă meteoritul există sau nu?

Răspunzînd parcă la întrebările mele, tam-tam-urile îşi înteţeau răpăitul lor cadenţat. Acum răsunau tot mai aproape, tot mai aproape. Vesteau pretutindeni în junglă că străini nepoftiţi şi nedoriţi calcă aceste meleaguri neumblate, tulburînd tăcerea pădurii pitice, venind să smulgă o taină ascunsă cu străşnicie.

Inaintam încet, strîngînd în mîini carabinele, atenţi la fiecare foşnet de frunze, la fiecare zgomot al junglei. Ţipătul prelung al unei păsări de pradă ne făcea să tresărim speriaţi. Şuieratul şerpilor ne străpungea dureros auzul. Pe feţele hamalilor se citea groaza. Toate superstiţiile despre duhurile răuvoitoare ascunse în pădurile adînci reînviaseră în sufletele lor simple, umplîndu-i de spaimă. De altfel, nici noi, europenii, nu arătam mai calmi.

Marssack, atît de nepăsător de obicei, aştepta acum galben ca ceara să se producă, în sfîrşit, ceva.

— S-o ia dracu de treabă, scrîşni el. Nu mai am răbdare... Vreau să-i văd odată pe afurisiţii ăştia care ne tot ameninţă cu tobele lor nenorocite. Intîmplă-se orice, numai să se întîmple odată!

Faţa lui Rosechamp părea calmă, dar mîinile îi tremurau pe carabină. Eu însumi simţeam nevoia să-mi astup urechile ca să nu mai aud tam-tam-urile. Sunetul lor monoton, sîcîitor, prevestitor de rele, venind de pretutindeni, mă scotea din minţi.

Deodată, hamalul care mergea în urma mea scăpă balotul de pe umeri şi se rostogoli la pămînt. Ne-am repezit la el, dar pînă să-i dăm vreun ajutor, bietul om se chirci ca şi cum ar fi fost gîtuit şi îşi dădu sufletul.

Nu părea să aibă nici o rană. Nu-i curgea sînge de nicăieri. Abia atunci cînd am vrut să-l culcăm sub un ascunziş de frunze (chiar dacă l-am fi îngropat, tot ar fi dat hienele peste el) am văzut că avea înfiptă în dreptul inimii o săgeată minusculă. Am recunoscut-o îndată. Era aidoma cu aceea care pusese capăt vieţii bătrînei călăuze din Leopoldville. Duşmanul nostru nevăzut ne răpise încă un om. Intîi îl lovise pe cel care ar fi fost în stare să ne arate drumul către meteoritul de aur, iar acum, cînd poate găsisem calea şi singuri, se răzbunase răpunînd pe un al doilea.

Dar cine era acest dușman ascuns și de temut?

M-am aplecat să-i smulg bietului negru săgeata din piept. Dar, chiar în clipa aceea, tufișurile dimprejur se dădură la o parte și o armată de pigmei ne înconjurară scoțînd țipete sălbatice. In mîini țineau niște arcuri mici, pe corzile cărora tremurau săgeți subțiri și scurte, așteptînd să-și ia zborul. Aceste arme teribile ne impuneau un respect desăvîrșit, efectul lor fulgerător fiindu-ne deja cunoscut.

Moartea celor doi nenorociți era un avertisment prea de temut pentru ca vreunul din noi să încerce să reziste în fața amenințării arcurilor.

Marssack ridică totuși carabina ochind pieptul unui pitic. Dar înainte de a avea vreme să apese pe trăgaci, un liliputan cu fața vopsită în alb și cu capul împodobit cu un penaj viu colorat, scoase un strigăt scurt și mai mulți pitici se repeziră la sergent și-i smulseră carabina din mîini.

— Sfinte Nepomuc! exclamă Marssack năucit. Maimuţoii ăştia ştiu la ce slujeşte o carabină Winchester!

Sergentul n-apucă însă să-şi sfîrşească vorba că pigmeii ne dezarmară pe toţi, luîndu-ne pînă şi pistoalele ascunse în tocurile lor de piele. Cunoşteau, deci, nu numai la ce folosesc carabinele Winchester, dar şi întrebuinţarea produselor cu marca uzinelor Colt, Browning, Parabellum şi altele. I-am privit cu atenţie. Nu semănau cu pigmeii pe care-i mai întîlnisem în Africa. Erau mai mici de statură, cu pielea mai curînd arămie decît neagră. Aveau nişte obrazuri monstruoase, mici, smochinite, brăzdate de nenumărate zbîrcituri, săpate parcă cu dalta. Picioarele crăcănate, scurte, erau răsucite înăuntru ca la maimuţe. De aceea, umblau greoi, legănîndu-se, cum fac copiii care abia învaţă să meargă.

Liliputanii ne dădură brînci, împingîndu-ne pe o potecă îngustă ce şerpuia de-a lungul unui perete neted de stîncă. Pînă atunci nu zărisem acest perete, fiindu-ne ascuns privirilor de cîţiva copaci.

Cam după un sfert de oră de mers, nişte şuviţe subţiri de fum ce se ridicau spre cer parcă trase de sfori, ne deteră de ştire că sîntem în preajma unui sat.

Mărturisesc că deşi nu sînt un om fricos, inima îmi bătea să spargă pieptul. La urma urmei, aceşti omuleţi cu înfăţişare de maimuţe puteau foarte bine să fie antropofagi şi nu aveam nici un chef să fiu transformat în friptură de explorator.

CAPITOLUL IX

UNDE APARE O VECHE CUNOŞTINŢĂ

Satul pigmeilor era o aşezare de cîteva zeci de colibe rotunde alcătuite din crengi de copac şi lut întărit. Destul de încăpătoare, de altfel colibele aveau în loc de intrare un fel de gaură prin care abia se putea strecura un pigmeu.

Satul era înconjurat de un gard destul de înalt ca să oprească vizita nepoftită a războinicilor din alte triburi sau a animalelor sălbatice. Două deschizături înguste, una spre răsărit şi alta spre apus, constituiau cele două intrări ale gardului. Bineînţeles că ele se astupau în timpul nopţii.

Pe aceeaşi intrare cu noi pătrunseră în sat cîţiva pigmei care purtau înfipt într-un ţăruş lung un animal ciudat, asemănător cu un porc mistreţ. In urma lor, cîteva femei, la fel de pipernicite, ca şi soţii lor, aduceau pe umeri nişte vase grosolane de lut, încărcate cu rădăcini, nuci, fructe, tuberculi culeşi probabil din pădure.

Intregul grup se opri să ne privească, scoţînd strigăte ascuţite de uimire. Nicăieri în jur nu se vedea vreun petic de pămînt lucrat sau vreun ţarc pentru vite.

Oamenii aceştia se găseau încă pe cele mai înapoiate trepte ale civilizaţiei. Se deosebeau prea puţin de troglodiţii care sălăşluiau în întunericul cavernelor Nimic nu arăta că învăţaseră să lucreze pămîntul sau să crească vite. Veşnic înfometaţi, bărbaţii colindau, probabil, zile întregi jungla în căutarea vînatului, iar femeile pregăteau hrana, meştereau din lut vase rotunde şi încăpătoare, iar apoi porneau şi ele în pădure să culeagă fructe sălbatice, rădăcini, ciuperci. Astfel trecea viaţa lor tristă, bîntuită de frica chinuitoare a celor ce avea să aducă ziua de mîine, cînd vînatul sau culesul va fi poate nefudestulător. Din pricina greutăţii cu care îşi procurau cele

de-ale gurii, era mai mult ca sigur că practicau și antropofagia *, carnea dușmanului răpus împărțindu-se frățește întregului trib la fel ca orice alt aliment adus din pădure.

Deși ne dovediseră că au cunoștințe despre armele de foc, se vedea bine că nu știu să lucreze uneltе din fier, pentru că armele lor personale erau făcute numai din lemn și piatră șlefuită.

Ne aflam la începutul veacului XX și căzusem prizonieri ai unor oameni care se mai aflau încă în epoca de piatră. Trăiam deci în plină preistorie. Pigmeii ne împinseră spre mijlocul satului, unde se ridica un idol hidos sculptat din lemn. Monstrul avea niște ochi bulbucați și gura schimonosită într-un rînjet înfricoșător. Niște colți ascuțiți, ca niște pumnale, ieșeau amenințători din colțurile gurii. Obrazul vopsit violent în roșu contrasta cu fruntea verde și cu nuanța gălbuie a pleoapelor. Idolul își ținea mîinile scurte, cioplite grosolan, pe pîntecul umflat. Deasupra acestui chip, care numai frumușel nu era, se vedea o jumătate de obraz al unei alte arătări, din care „artistul" anonim nu cioplise decît ochii bulbucați și o frunte încruntată.

De cum dădu cu ochii de idol, Marssack șopti maiorului:

— Nu-mi miroase a bine, domnule maior. Tare mi-e teamă că o să ne rămînă oscioarele pe-aici!

— Cui naiba să-i trăsnească prin cap că în loc să ne umplem de aur o să dăm peste piticii ăștia scîrboși? făcu Rosechamp cu ciudă.

Fără să țină seama de aceste șoapte, pigmeii ne împinseră cu vîrful sulițelor în fața unei colibe mai arătoase. Dinăuntru ieșiră doi liliputani cu fețele vopsite țipător. De gît aveau atîrnate cîte o tobă cilindrică cioplită din trunchiuri de copac. După ce bătură de cîteva ori cu palmele în tobe, cei doi aduseră din colibă și un pitic bătrîn, mai pipernicit și mai urît decît toți ceilalți pigmei. Pocitania avea fața vopsită în galben și mîinile și picioarele încinse cu nenumărate brățări din scoici. Un fel de fustă din fibre de rafie îi acoperea goliciunea, iar pe piept îi atîrna o țidvă omenească.

Pocitania se strîmbă la noi și începu să învîrtească fioros prin aer o măciucă.

— Cine o mai fi și ăsta? întrebă Marssack în șoaptă.

— Cred că e vrăjitorul tribului, răspunse Rosechamp, apoi făcu un semn călăuzei să se apropie și-l întrebă.

— Tu înțelegi ce vorbesc ăștia?

— Înțeleg puțin, deși vorbesc altă limbă, îl lămuri.

— Bine. Cît pricepi e de-ajuns! Spune-le că n-am venit cu gînduri rele. Că le-am adus în dar mărgele, oglinzi și alte podoabe.

Călăuza vorbi îndelung cu vrăjitorul.

— Ce spune? întrebă Rosechamp.

— Că nu el poate hotărî soarta noastră. Șeful tribului va hotărî dacă vom fi sau nu jertfiți.

— Atunci să ne ducă la șeful tribului, se îndîrji maiorul.

— Șeful tribului este aici! auzirăm rostind pe englezește o voce chiar îndărătul nostru.

Am întors toți capetele ca arși. Un alb îmbrăcat în niște haine zdrențuite, ne privea ironic, cu niște ochi obosiți de nesomn. Părul

---

* Antropofagi = mîncători de oameni — canibali.

cărunt, îi cădea în neorînduială pe frunte. O barbă țepoasă, crescută sălbatic, îi ascundea obrajii.

— Nu mă recunoașteți, domnilor? Am fost faimos pe vremuri! Orice explorator adevărat a auzit de mine.

— Colonelul Arthur Smith, murmură Rosechamp.

— Chiar el, domnule maior. Colonelul Arthur Smith, dispărut în anul 1900 în taina pădurilor virgine, iar astăzi, căpetenia tribului Mantușari și cel mai bogat om din lume.

În timp ce rostea ultimele cuvinte, o scînteie ciudată se aprinsese în ochii colonelului...

Cred că nici un dinozaur îmbrăcat în frac și cu un joben pe cap, apărut pe neașteptate în mijlocul unei străzi din București, n-ar fi produs o stupefacție mai mare decît apariția lui mister Arthur Smith în calitate de șef de trib. Il priveam cu toții buimăciți, neștiind ce să credem. Oare acest om îmbătrînit, neîngrijit, era într-adevăr colonelul Arthur Smith, altă dată unul din cei mai chipeși ofițeri ai armatei britanice? Iar dacă era el, nu ne mințea cînd afirma ca a devenit șeful tribului de pigmei?

Parcă ar fi ghicit întrebările care ne chinuiau. Smith dădu ordin să fim dezlegați și adresîndu-ni-se în limba franceză ne pofti să intrăm în coliba lui. Locuința șefului de trib se deosebea destul de puțin de celelalte colibe ale satului. Era numai ceva mai încăpătoare și în plus avea și mobilă—o masă și cîteva scaune cioplite rudimentar.

Invitîndu-ne să luăm loc, Smith ne spuse:

— Vă rog să iertați purtarea supușilor mei. A fost un pic cam sălbatică. Sînt puțin obișnuiți cu străinii. In afară de mine și de ceilalți trei membri ai expediției mele n-au mai văzut nici un alt alb.

— Cum, și ceilalți membri ai expediției sînt în viață? întrebă vădit interesat Rosechamp.

Glasul colonelului tremură ușor.

— Nu toți. Sir Ewald Robertson a murit încă în junglă, mușcat de o viperă. Ceilalți trăiesc și lucrează împreună cu mine.

— Atunci îi vom cunoaște și pe ei, m-am bucurat eu.

— Desigur! răspunse Smith, fără să clipească. Mîine îi veți cunoaște pe toți.

Perdeaua împletită din fibre subțiri de palmieri, care atîrna la intrare, se dădu la o parte și în colibă se strecură vrăjitorul tribului. Apropiindu-se de colonel, îi șopti ceva la ureche.

— Azi nu-ți dau nimic! spuse Smith într-un dialect asemănător cu limba bantu. Dar vrăjitorul i se aruncă la picioare și i se agață rugător de haine.

— Intelege că nu-ți dau nimic, mai spuse o dată colonelul.

Vrăjitorul continuă însă să-l tragă de haine și să bolborosească niște cuvinte din care nu înțelegeam nimic.

Vădit plictisit, Smith îl lovi cu cizma în obraz. Fața piticului se umplu de sînge și în ochii lui înguști se aprinse o scînteie de mînie. Ne așteptam să sară în picioare și să se repeadă asupra colonelului cu măciuca pe care o ținea legată la șold. Dar nu se întîmplă nimic din toate acestea. Scînteia de mînie se stinse tot atît de brusc de cum apăruse și, izbucnind în hohote de plîns, pigmeiul se tîrî mai departe la picioarele englezului. Smith îl dădu înlături cu o nouă lovitură de picior și ducîndu-se la o ladă aflată într-un colț

al colibei scoase dinăuntru o sticlă umplută pe jumătate cu un lichid de culoare închisă.

De îndată ce o văzu, vrăjitorul scoase un țipăt de bucurie și întinse către ea miinile tremurînde. Englezul i-o dădu cu un gest plin de dispreț, iar vrăjitorul o zbughi iute din colibă, strîngînd sticla la piept.

Smith îl urmări cu o strîmbătură de scîrbă săpată în colțul gurii.

— I-am dat alcool, ne lămuri el. Eu l-am învățat să bea și a prins atît de bine acest obicei, încît acum nu mai poate trăi fără alcool. Cînd am sosit în satul Mantușari habar nu avea de gustul „apei de foc". Sînt tare înapoiați. Nici să facă spirt nu știu! Vrăjitorului i-a plăcut din prima clipă gustul whisky-ului, iar apoi, pentru cîteva sticle m-a declarat șef de trib în locul șefului proaspăt mutat în lumea celor fericiți.

Marssack începu să rîdă în hohote.

— Frumoasă poveste, chicoti el.

Rîse și Smith, un rîs forțat care-i ascuțea și mai mult trăsăturile feței.

Rosechamp tăcea. Il urmărea pe englez cu ochii pe jumătate închiși și nimeni n-ar fi putut spune ce gînduri îi treceau prin creier.

Inviorat, Smith ne povesti o mulțime de amănunte despre viața sa.

— In șase luni, spuse el, vrăjitorul mi-a sfîrșit toată rezerva de băuturi. Și știți și dv. că niște adevărați englezi, cum sînt dealtfel toți membrii expediției mele, nu pleacă la drum fără o rezervă serioasă de alcool. Am fost nevoit să-mi înjghebez singur un alambic și să fabric rachiu din fructe. Am avut noroc că vrăjitorul nu e pretențios. In lipsă de whisky „Black and white" *, vrăjitorul s-a mulțumit și cu rachiu. Ii dau in fiecare zi cîte puțin. Pentru asta mi-e devotat!

Smith se încruntă și spuse apoi cu o voce înăbușită, ștergîndu-și cu mîneca fruntea îmbrobonată de sudoare.

— Știu că mă urăște. In ziua cînd n-aș mai avea alcool să-i dau sau ar învăța să-l fabrice singur, m-ar ucide! Atunci ar pieri cel mai bogat om din lume.

Smith ne privi pe fiecare în ochi și spuse rar:

— Nu vă mirați că un individ îmbrăcat în zdrențe, demn de milă, un individ nespălat, bolnav, care trăiește în cea mai neagră sălbăticie, pretinde că e posesorul unei averi incomensurabile!

— Ce avere? îngăimă Marssack.

— Meteoritul de aur!

Aceste trei cuvinte avură efectul exploziei unui șrapnel. Rosechamp holbă ochii mari și scăpă un țipăt de uimire, Marssack fu cît p-aci să cadă de pe scaun, iar eu însumi simții cum în vine sîngele a început să-mi circule mai repede.

Fără să se mire de emoția de care fuseserăm cuprinși, Smith continuă calm.

— Da, domnilor. In anul 1901, după 10 luni de rătăciri prin junglă, în apropierea satului Mantușari am descoperit meteoritul legendar. Il veți putea vedea și dv. mîine dimineață. Acolo îi veți

---

* „Black and white" — alb și negru, celebră marcă de whisky.

întîlni și pe ceilalți membri ai expediției mele. Pînă atunci vrăjitorul se va ocupa de tovarășul dv. bolnav. Puteți avea toată încrederea. In ceea ce privește frigurile se pricepe mai bine decît mulți medici din Londra. Și acum îmi permit să vă rog să mergeți la culcare. Sînt obosit și eu și dv. E timpul să ne odihnim.

O bătaie din palme și doi pigmei veniră să ne conducă la colibele noastre. Vizita noastră la acest om enigmatic, care renunțase de 10 ani la toate binefacerile civilizației, deși după cum arătase el însuși era cel mai avut om din lume, luase sfîrșit.

CAPITOLUL X

METEORITUL DE AUR

N-aș putea spune că am petrecut o noapte prea plăcută. Deși eram frînt de oboseală, a fost cu neputință să adorm înghesuit într-o colibă de pigmei. Aerul greu și căldura apăsătoare nu mă lăsară nici să ațipesc.

Deși ne primise foarte politicos și se arătase foarte binevoitor față de toate cerințele noastre, sub diferitele pretexte, Smith nu ne înapoiase nici armele și nici măcar corturile. Așa că pînă în cele din urmă mă culcai afară, sub cerul vast și înstelat al nopții ecuatoriale.

De dimineață, Leicher se simți într-adevăr mai bine. Ierburile știute numai de vrăjitor se dovediră binefăcătoare. Locotenentul, deși încă foarte slăbit, se ridică de pe brancardă și fu în stare să ne însoțească pînă la meteorit. Pe la orele 9, Smith dădu semnalul de plecare. Împreună cu noi mai venea un grup destul de numeros de războinici și vrăjitorul tribului. Mambo ținu să mă însoțească și fără să-i mai cer permisiunea lui Rosechamp îi luai cu mine.

La ieșirea din sat, Smith ne conduse pe aceeași potecă pe care fuseserăm aduși cu o zi înainte.

N-am mers mult și peretele de stîncă a cărui netezime neobișnuită ne mai atrăsese atenția la venire, apăru din nou în fața noastră. Aici colonelul se opri.

— Ne aflăm în fața meteoritului, cîntat de legendele arabe, spuse el arătîndu-ne peretele.

Nici nu-și termină bine vorba că Marssack cu Leicher se repeziră înfrigurați la stîncă și începură s-o ciocăne, s-o pipăie, ba chiar să încerce să desprindă un bulgăre din piatra dură.

Smith rîse batjocoritor.

— Domnilor nu vă prea pricepeți la meteoriți. Vă închipuiți oare că aurul se găsește la suprafață? Vreți să-l smulgeți chiar acum? Pe loc? Eu am avut răbdare 10 ani, pînă ce am ajuns la el. Mai răbdați și dv. măcar o jumătate de oră.

Marssack și Leicher se întoarseră rușinați.

— Cred că înainte de a pătrunde înăuntru meteoritului, adăugă colonelul, sînt necesare cîteva lămuriri. Mă văd obligat să vă țin o scurtă lecție despre aceste ciudate corpuri venite pe calea aerului.

Prelegerea lui Smith nu fu atît de scurtă cum ne prevenise, dar el se dovedi cu acest prilej un adevărat savant cu cunoștințe foarte vaste. Era la curent cu tot ceea ce știința din vremea aceea adunase în domeniul meteoriților.

— Unii savanţi, ne spuse Smith, numesc bolizi acele mari mase de piatră şi minereu care vin din spaţiile cereşti şi, pătrunzînd în atmosfera pămîntească, se aprind şi cad în flăcări fărîmiţaţi în mii de meteoriţi sau aeroliţi. Unul din cei mai mari bolizi înregistraţi pînă acum este cel din Orguiel.

Bineînţeles că meteoriţii ajunşi pe pămînt sînt cu mult mai mici. Totuşi meteoritul meu are o rază de doi kilometri şi jumătate, fiind un adevărat meteorit gigant.

Originea bolizilor a fost îndelung discutată şi se mai discută şi astăzi. Multă vreme s-a negat însuşi faptul că ei nu provin de pe pămînt. Primul studiu mai cuprinzător asupra meteoriţilor i se datorează învăţatului francez Biot. In anul 1803, o mare ploaie cu „pietre“ s-a abătut asupra oraşului francez Laigle. Academia de Ştiinţe l-a trimis pe ilustrul învăţat să le studieze. Biot a stabilit atunci definitiv originea extrapămîntească a meteoriţilor. Asta însă nu era de ajuns; rămînea de lămurit anume de unde vin. La această problemă s-au dat foarte multe răspunsuri.

Unii savanţi pretind că bolizii au o origine lunară, formîndu-se în mediile sărace în oxigen. Alţii, dimpotrivă, susţin că bolizii nu sînt altceva decît nişte asteroizi, adică nişte mici planete ce se învîrtesc în jurul soarelui între orbitele lui Marte şi Jupiter şi care, scăpînd de sub atracţia marilor corpuri cereşti din jur, gonesc vertiginos în spaţiile interastrale.

In sfîrşit, alţii le atribuie o origine cometară, confundîndu-le cu stelele căzătoare. Pînă acum, nu s-a putut trage nici o concluzie precisă. Un fapt care a tulburat însă foarte mult pe învăţaţi a fost că în meteoritul din Argueil a fost descoperit cărbune de provenienţă organică. Deci, celebrul bolid sosea dintr-o lume unde există sau a existat viaţă.

Trebuie să ştiţi, mai adăugă Smith, printre altele, că se cunosc patru categorii de meteoriţi, după cantitatea de fier şi de nichel pe care o conţin.

Mîngîind giganticul bloc de piatră şi metal, Smith mai spuse:

— La suprafaţă, după cum vedeţi, meteoritul este învelit într-o pojghiţă subţire de substanţă sticloasă, care netezeşte asperităţile. Această pojghiţă s-a format datorită unui proces de topire superficială de foarte scurtă durată, la care a fost supus aerolitul. Acest proces nu s-a petrecut numai cu meteoritul meu, ci cu toate meteoritele care au ajuns pe pămînt.

Terminîndu-şi explicaţia, Smith ne invită să trecem mai departe, în interiorul meteoritului.

Pigmeii aprinseră nişte vreascuri şi pătrunserăm într-un gang strîmt care dădea într-o grotă aproape perfect rotundă. De îndată ce intrarăm în grotă, din toate ungherele izbucniră zeci de lilieci mici ca nişte fluturi, care începură să zboare încoace şi încolo speriaţi de lumină.

Trecurăm printr-o galerie strîmtă şi umedă ce se îngusta tot mai mult, dîndu-ne senzaţia că în curînd vom fi striviţi sub apăsarea pereţilor. Deşi o suflare de aer rece, venind de undeva dintr-un loc necunoscut, ne mîngîia frunţile înfierbîntate, sudoarea curgea leoarcă de pe noi.

Deodată, gangul coti deschizîndu-se brusc într-o peşteră largă şi simţii pe neaşteptate atingerea unei mîini omeneşti reci ca gheaţa. O mînă de mort. Am scos un strigăt de groază.

— Lumina! tună Smith.

Pigmeii aduseră în grabă lîngă mine vreascurile aprinse și înaintea ochilor noștri înspăimîntați apărură trei mumii, care se holbau la noi cu orbitele lor negre lipsite de globi oculari.

Un rîs drăcesc deșteptă ecouri prelungi în grotă. Rîdea colonelul Smith.

— Dați-mi voie să vă prezint pe membrii expediției mele, hohoti el, arătîndu-ne cele trei mumii.

— Iată-l pe sir John Russel, pe sir Roger Watson și, în sfîrșit, pe onorabilul sir Richard Burminghom. Priviți-i ce cuminți stau! Colonelul rîse din nou. Un rîs sardonic, înfricoșător, care n-avea nimic omenesc în el.

Colonelul ne privea cu ochi scînteietori. Nu mai rîdea. Începu să ne explice cu același ton calm cu care ne vorbise despre originea meteoriților.

— Tribul Mantușari obișnuiește să mumifice trupurile dușmanilor uciși, ca să nu se prefacă în fiare sălbatice. Prizonierii sînt întîi jertfiți idolului, iar apoi sînt înveliți în fîșii lungi de fibre

vegetale şi depuşi înăuntrul meteoritului, care, pe lingă admirabila calitate de a ascunde aur, mai are şi proprietatea misterioasă de a conserva cadavrele. Cine pătrunde în grotele sale tainice nu mai putrezeşte niciodată. Grăsimea se topeşte, se macerează, dar pielea rămîne intactă. După cum vedeţi, mumiile se aseamănă izbitor cu colegele lor din piramidele egiptene.

În diferitele ganguri şi peşteri din meteorit se găsesc cadavrele multor călători. Pe toţi i-a mînat acelaşi miraj al aurului. Tăcerea pereţilor de piatră şi metal adăposteşte arabi veniţi de pe întinderea nesfîrşită a pustiurilor, încă în urmă cu două secole. Alături, se află portughezi şi spanioli, descinşi din Angelo şi Coasta de Aur. Poate unul din ei, evadind din ghiarele pigmeilor, şi nemaiavînd putere să fugă mai departe, a scris citatul dantesc pe unul din copacii junglei pitice. Pînă la urmă, prins din nou, a fost sacrificat şi el.

Nu departe de aici dorm somnul veşnic doi nemţi din Africa de sud-vest şi un olandez care a străbătut continentul urcînd spre ecuator, tocmai din Colonia Capului.

· Toţi cîţi au rîvnit meteoritul au ajuns la el numai sub această formă jalnică de mumii.

Singur eu am izbutit să-l iau în stăpînire, să mă bucur de comorile lui, ceilalţi au fost ucişi de pigmei.

Smith vorbea calm şi mîndru de toate aceste tragedii zguduitoare, cind deodată fu întrerupt de strigătul înfricoşat al lui Leicher. *Locotenentul se apropiase de mumii şi acum arăta înspăimîntat* tîmpla uneia din ele

— Acest om, înainte de a fi mumificat, a fost împuşcat, murmură el. Are tîmpla sfărîmată de un glonte de revolver.

Arthur Smith tresări şi aruncă locotenentului o privire plină de ură.

— Da! a fost împuşcat, urlă colonelul. Eu l-am împuşcat!

O tăcere de gheaţă cuprinse grota. Ce tragedie se petrecuse în această lume sălbatică a piticilor, în preajma meteoritului tăinuitor de comori? De ce un om ridicase revolverul împotriva unui tovarăş de-al său? Era blestemul aurului, care ameţea minţile?

Cu pieptul cutremurat de spasme, Smith spuse răguşit.

— L-am împuşcat pentru că voia să-mi răpească aurul, aurul meu, aurul care mi se cuvine numai mie. Doi oameni am împuşcat cu mîna mea, iar pe al treilea l-am dăruit tribului. A fost jertfit marelui idol.

Smith îşi sfîşie cămaşa ca să respire mai uşor. Părea că din clipă în clipă se va prăbuşi mort la picioarele noastre. Cu un efort de voinţă îşi învinse însă slăbiciunea şi continuă.

— N-am cerut ajutoare din partea societăţii belgiene de geografie, n-am adus unelte perfecţionate, fiindcă nu vreau să împart cu nimeni aurul. Zece ani împreună cu pigmeii mei am săpat cu unelte mai mult decît primitive o galerie care duce pînă în centrul meteoritului. Acolo bănuiam că se află aurul. Nu m-am înşelat. Metalele grele cad întotdeauna în centrul meteoritelor. Aurul are greutatea atomică 197,2, şi într-adevăr am dat peste aur. Acum, cu cîteva lovituri de tîrnăcop se prăvălesc la picioarele mele kilograme de metal preţios. Sînt bogat, sînt cel mai bogat om din lume!

Din nou i se aprinse în ochi scînteia ciudată pe care o mai zărisem la el.

Acum însă îi pătrunsesem înțelesul. Omul din fața mea era nebun. Aurul îi furase mințile. Nu era nici prima, nici ultima victimă a acestui metal blestemat.

— Și voi vreți să-mi răpiți comoara, șuieră Smith. Știam de mult despre venirea voastră. Trimesesem un negru credincios, singurul rămas în viață, din hamalii ce mă însoțiseră pînă aici, să-mi aducă niște unelte din Leopoldville. Acolo el a aflat că bătrîna călăuză care m-a condus pînă la pădurea pitică, mai trăiește și este căutată de niște exploratori albi, ca să-i conducă la meteorit. Atunci, așa cum primise ordin de la mine, a pus capăt vieții acelui martor primejdios și s-a grăbit să ajungă în sat înaintea voastră. Voi ați găsit drumul și singuri.

Dar și voi veți muri înainte de a izbuti să-mi furați un singur gram de aur. Poimîine este sărbătoarea marelui idol. De mult nu i s-a mai jertfit carne omenească. Poimîine trupurile voastre vor cădea pe altarul de jertfă. Pigmeii mei vor fi foarte bucuroși.

Apoi, întorcîndu-se către războinicii care îl însoțeau, colonelul le ordonă.

— Legați-i !

CAPITOLUL XI

JERTFA MARELUI IDOL

Țarcul în care fusesem închiși, împreună cu hamalii noștri, era strîmt și incomod. Fuseserăm dezlegați, dar 30 de pigmei aflați în jurul țarcului cu arcurile pregătite, ne făceau imposibilă evadarea.

În sat, se porniseră cîntece și dansuri sălbatice, vestind apropierea serbării sacre.

Leicher se chircise într-un colț și plîngea ca un copil. Se afla în apropierea comorii pe care o visase de atîta vreme și era sortit să piară înainte de a putea măcar s-o atingă.

Mai la o parte de restul grupului, Marssack și cu Rosechamp șușoteau în mare taină. Deodată, maiorul se culcă pe burtă și începu să țipe ca din gură de șarpe.

Părea că este încercat de dureri cumplite. Se zvîrcolea cuprins de spasme, horcăia și striga după ajutor. Marssack, vădit îngrijorat, căuta să-l liniștească, fără să izbutească însă să-i potolească durerile îngrozitoare.

— Cheamă-l îndată pe vrăjitor, strigă el călăuzei. Maiorul este pe moarte.

Călăuza parlamentă timp îndelungat cu unul din pigmeii care ne păzeau și pînă în cele din urmă îl convinsese să pornească în goana mare după vrăjitor.

Intre timp maiorul, cu spume la gură, fu cuprins de un tremur care-i zgilțîia întregul trup. Degeaba îi întindea Marssack plosca cu apă ca să bea, căci Rosechamp gîfîind cu respirația șuierătoare, nu voia să se atingă de băutură ca și cum intestinele lui arse nu ar fi fost în stare să primească nici un fel de lichid.

Curînd sosi și vrăjitorul. De cum intră în țarc, Marssack ne îndepărtă pe toți, lăsînd în preajma bolnavului numai pe vrăjitor și călăuza care slujea și de tălmaci.

Vrăjitorul se aplecă peste bolnav și-i puse mîna pe frunte. Ca printr-o minune, spre stupoarea noastră, a tuturor, gemetele maiorului se potoliră pe dată. Rosechamp începu să vorbească cu vrăjitorul prin intermediul tălmaciului. Pocitania părea stupefiată de ceea ce îi spunea belgianul. Incet-încet, se lumina însă la față și în clipa cînd a părăsit țarcul, un zîmbet triumfător îi flutura pe buze.

In colțul lui, maiorul își frecă mulțumit mîinile și îi strigă sergentului.

— Hai Marssack să facem nani, putem să ne culcăm liniștiți!

Noaptea aceea mi s-a părut că durează o veșnicie. Marssack și cu Rosechamp, în schimb, adormiră zîmbind ca și cum nu i-ar fi amenințat nici o primejdie. Leicher, după ce se răsucise toată noaptea, spre zori adormise și el. Zăcea întins pe spate, cu gura deschisă și cu pieptul zgîlțîit de suspine dese.

Numai Mambo și cu mine n-am închis un ochi pînă la revărsatul zorilor. Bunul negru căuta să-mi dea curaj, deși vedea bine că nu prea reușește.

— O să scăpăm master! Piticii sînt prea mici ca să omoare un master atît de mare, spunea el întruna.

Soarele se înălțase de-o suliță cînd văzură venind în goana *mare o mulțime de liliputani, cu vrăjitorul în frunte. Războinicii* agitau sulițele în aer, înfigîndu-le într-un inamic invizibil și scoteau țipete ascuțite.

Un murmur de groază trecu printre hamalii noștri. Sosise oare momentul execuției?

Rosechamp făcu cîțiva pași înainte și aștepta calm sosirea cetei de pigmei. Pe fața lui nu se clintea nici un mușchi. In acel moment l-am admirat pe acest om, care era în stare să întîmpine cu atîta liniște moartea.

Marssack sta alături de maior și își mușca nervos vîrful mustății. Leicher se pitise tremurînd printre hamali. Iși închipuia poate că acolo nu vor da pigmeii de el.

Piticii pătrunseră în țarc și, spre nemărginita mea mirare, se trîntiră cu toții la pămînt în fața maiorului.

Vrăjitorul începu un discurs lung din care nu înțelegeam o boabă.

— Ce spune? Tu înțelegi? l-am întrebat eu pe Mambo.

— *Zice că sufletul șefului a fost luat de idolul mare.*

— Cum, Arthur Smith a murit?

— Da'... Și idolul mare a arătat prin semne că maiorul Rosechamp trebuie să fie ales șef.

— Ei, asta-i bună, făcui eu. Rosechamp șef de trib. Să fiu al naibii dacă m-aș fi gîndit vreodată la una ca asta.

Fără să pară de loc uimit de voința marelui idol care-l înălțase căpetenie peste pigmei, maiorul ieși din țarc cu pași măsurați, plini de demnitate, după cum cerea marele rang pe care îl obținuse. In urma lui, gloata liliputanilor țipa de bucurie, făcînd o hărmălaie de nedescris.

Ne îndreptarăm spre coliba lui Smith. Eu rîdeam fericit. Roata norocului se întorsese. Condamnații de ieri deveniseră stăpînii de azi. Numai Mambo nu părea foarte încîntat.

— Tu nu te bucuri, Mambo?

— Ba da, master, răspunse negrul clătinînd trist din cap.

— Dacă te bucuri, de ce eşti atît de posomorît?

— *Mîine este sărbătoarea jertfelor, şopti bunul negru.* Cineva trebuie ucis... Marele idol cere.

— Lasă să ceară! Rosechamp este acum şef şi nu va îngădui o ceremonie atît de barbară.

— Eu rog pe master să-mi dea voie să fug. Lui Mambo îi e teamă!

— Unde să fugi? Sîntem departe de orice centru populat. Vei fi răpus de fiarele junglei.

Negrul stărui:

— Mambo roagă să-i daţi voie să fugă.

— N-ai decît. Fă cum crezi! am răspuns eu supărat.

Mambo se îndepărtă tăcut, iar eu intrai în fosta colibă a lui Smith. Inăuntru, Rosechamp tocmai îi dădea o sticlă cu alcool vrăjitorului. Maiorul mă întîmpină cu un zîmbet batjocoritor:

— Nu te aşteptai să scapi atît de uşor, domnule Spineanu, nu-i aşa?

— Vă mărturisesc că nu, domnule maior, am răspuns eu.

Rosechamp mîngîie scăfîrlia neagră a vrăjitorului şi spuse:

— Vrăjitorul ăsta s-a arătat a fi un băiat bun şi cît se poate de priceput. Cîteva picături de otravă şi marele şef Smith a zburat la marele său idol.

— Cum? Colonelul a fost otrăvit?

— Dar ce ţi-ai închipuit? făcu maiorul zeflemitor. Credeai că a murit de moarte naturală? Ştii că ai haz, tinere!

Leicher şi Marssack începură să rîdă cu hohote. Maiorul continua să-şi bată joc de mine.

— Fără îndoială că dumneata crezi că însuşi marele idol a hotărît numirea mea ca şef al tribului Mantuşari. Nici nu-ţi trece prin cap că totul a fost aranjat dinainte cu vrăjitorul. I-am făgăduit două sticle de alcool pe zi şi deasupra că-l învăţ să tragă cu puşca. Afacerea s-a încheiat pe dată. Te miri, nu? Eşti cam prostănac, băieţaşule. Nu ştiu ce ai învîrtit pe la Bruxelles, dar aici în Africa nu eşti bun de nimic.

Am simţit că-mi ard obrajii. Aş fi vrut să-i răspund ceva să-l usture. Dar am tăcut. Imi dădeam seama că şiretenia acestui om, oricît de mîrşav ar fi fost, ne salvase pe toţi de la moarte. Jucase de minune rolul omului bolnav şi izbutise să-l atragă pe vrăjitor de partea sa.

— De mîine începem exploatarea aurului din meteorit, spuse maiorul dezbrăcîndu-se. Vom folosi însă metode mai perfecţionate decît cele întrebuinţate de Smith. In primul rînd exploziv. Avem o cantitate suficientă în baloturi.

— Cum, nu anunţăm la Bassoko descoperirea noastră? Nu cerem ajutoare? am întrebat eu mirat.

— Nu, îmi *răspunse scurt Rosechamp.* Nici nu mă gîndesc ca aurul nostru să intre în mîinile statului belgian. Noi l-am descoperit, al nostru să rămînă!

— Faceţi aceeaşi nebunie ca şi Smith. Fără unelte, fără oameni pricepuţi, aurul nu poate fi exploatat ca lumea.

— Pe naiba! zise Marssack. Cît avem noi nevoie luăm şi singuri. Ce rămîne, n-are decît să ia cine o pofti. La urma urmei poate nici nu-i atît de mult! Cîteva sute de kilograme acolo, şi gata.

— Şi cum o să-l transportăm?

— Asta vom vedea mai tîrziu, răspunse Rosechamp. De altfel folosirea persoanei I-a plural nu e cea mai corectă.

— Nu înţeleg !

— Nu trebuia să spui „cum o să-l transportăm“, ci „cum o să-l transportaţi“ — persoana a II-a plural. Vezi, deşi sînt cîţiva ani de cind am terminat şcoala, mă pricep încă perfect la gramatică.

L-am privit nedumerit.

— Am uitat, domnule Spineanu, să-ţi comunic ce era mai însemnat. Ştii că mîine este sărbătoarea jertfei ! Am făgăduit poporului meu că nu-l voi lipsi de această bucurie. De altfel a fost şi una din condiţiile încoronării mele. Nu pot fi o căpetenie mai rea decît predecesorul meu. Vrăjitorul mi-a cerut o jertfă albă. Pe oricare dintre noi ! Cît timp ai fost afară, noi am tras la sorţi. Din nefericire, numele dumitale a ieşit din cascheta care ne-a folosit drept urnă. Eşti menit să devii jertfă marelui idol. Este o cinste deosebită.

Încercai un gest de revoltă. Strîngînd pumnii voiam să mă reped la maior, dar acesta îmi ieşi înainte şi ocolindu-mi privirea îmi spuse liniştit :

— Te sfătuiesc să nu încerci să opui vreo rezistenţă, pentru că în timp ce noi trei sîntem înarmaţi, am avut grijă să n-ai asupra dumitale nici măcar un briceag !

Am rămas o clipă încremenit, apoi am strigat.

— Nu se poate ! Nu se poate să mă ucideţi !

Leicher se uita afară, printr-o fereastră a colibei. L-am întors cu faţa la mine. Era alb ca hîrtia, iar mîinile albe şi îngrijite îi tremurau. I-am strigat :

— Eşti ofiţer, nu poţi să fii părtaş la o nelegiuire ca asta. Îţi încarci conştiinţa cu o nouă mişelie. Aminteşte-ţi de mama ta. Şi pe ea ai ucis-o tot tu !

Buzele golite de sînge ale locotenentului se schimonosiră ca şi cum i-ar fi venit să plîngă.

— Ai dreptate, murmură el, cu glasul abia auzit. Nu pot lăsa să fii ucis. Domnule maior, iartă-l ! se adresă Leicher de astă dată lui Rosechamp. Este membru al expediţiei noastre. Nu e cu putinţă să-l arunci în mîinile canibalilor.

Maiorul îl privi dispreţuitor.

— Dacă vrei, spuse el, poţi să-i iei locul. Mie mi-e indiferent cine va fi jertfit idolului.

— Eşti prea cinic, domnule Rosechamp, şopti Leicher. Dar dacă vei fi dumneata acela care va fi jertfit ?

In mîinile locotenentului apăru ţeava unui revolver.

— Dacă acest revolver va pune capăt nelegiuirilor dumitale ? şuieră Leicher.

Marssack încercă să se repeadă asupra tînărului ofiţer, dar acesta i-o luă înainte.

— Nici o mişcare, sergentule, dacă nu vrei să treci în rîndul strămoşilor.

Rosechamp nu părea însă deloc impresionat de ameninţarea revolverului. Zîmbea la fel de dispreţuitor ca şi mai înainte.

— Eşti mult prea laş, locotenente Leicher, ca să ai îndrăzneala să apeşi pe trăgaci, spuse el. Ai fost întotdeauna slab. N-ai nici un pic de voinţă în tine. N-ai fost niciodată în stare să te ridici de la masa de joc, deşi simţeai că trebuie s-o faci ! N-ai fost vreodată

capabil să duci măcar o singură acțiune la bun sfîrșit. Te-am scos din noroi și din mizerie ca să te îmbogățesc. Te-am făcut om atunci cînd nu erai decît o cîrpă.

— M-ai făcut complice, nu om!

— Numește-o cum vrei. Ți-au plăcut întotdeauna titulaturile pompoase, dar n-ai știut să ți le păstrezi. Nu! Îți este mult prea greu să renunți la mine. Știi prea bine că fără Rosechamp nu te poți îmbogăți. Nu poți obține meteoritul de aur. Admiri voința mea de fier, ai nevoie de ea. In aceste condiții, n-ai să mă împuști! Aruncă deîndată revolverul pînă ce nu mă înfurii! Dacă mă înfurii o să-ți pară rău. Te voi biciui sau poate te voi jertfi și pe tine. Tu știi că deși sînt în bătaia revolverului tău, sînt mai puternic de o mie de ori decît tine. Aruncă, deci, revolverul chiar acum, dacă mai vrei să te iert.

Ca hipnotizat de privirea unui șarpe, Leicher ascuita cu ochii holbați ceea ce îi spunea maiorul. Nu mai era în stare să facă nici o mișcare.

— Hai, azvîrle jos revolverul, mai spuse o dată maiorul.

Moi, degetele locotenentului se desfăcură de pe patul revolverului și arma căzu jos. Leicher se întoarse apoi brusc și ieși plîngînd din colibă.

Vrăjitorul care asistase la toată scena, scoase un țipăt gutural și înăuntru năvăli o ceată de pigmei. La un semn al lui, piticii se repeziră asupra mea. Dar eram hotărît să nu mă predau atît de ușor. Din cîțiva pumni bine plasați pigmeii se rostogoliră unii peste alții. Incercai să fug din colibă, dar Marssack mă prinse și-mi răsuci mîinile la spate. Acum pigmeii îndrăzniră să se apropie din nou și să mă lege.

— Ai să dai socoteală de asta! l-am amenințat eu pe Rosechamp.

Dar acesta se opri înaintea mea și-mi răspunse nepăsător.

— Ți-amintești că în urmă cu cîteva zile m-ai amenințat cu revolverul și m-ai batjocorit. Erau de față subalternii mei și opt negri. O astfel de ofensă nu se poate ierta.

L-am fulgerat cu privirea și i-am spus printre dinți.

— Ești o bestie, Rosechamp!

Vinele de pe fruntea maiorului se umflară să se spargă. Scrîșni și mă izbi plin de furie cu pumnul în obraz. Am căzut grămadă cu fața însîngerată.

Pigmeii mă ridicară în grabă și mă duseră la stîlpul de jertfă. Cîteva funii trecute cu pricepere peste tot trupul mă imobilizară cu desăvîrșire.

După ce am stat aproape două ore în această poziție, sub razele fierbinți ale soarelui ecuatorial, am leșinat și m-am trezit abia seara...

CAPITOLUL XII

FANTOMA

Coliba lui Smith răsuna de hohote de rîs. Larma era purtată pînă departe, tulburînd liniștea satului adormit. Cei trei albi chefuiau împreună cu vrăjitorul. Dăduseră de aur, aveau puterea în mînă, erau fericiți. Iar eu trebuiam să-mi aștept sfîrșitul, țintuit

de stîlpul jertfelor. Îi dispreţuiam pe Rosechamp şi pe Marssack pentru cruzimea şi grosolănia lor, dar ei se dovediseră mai inteligenţi decît mine. Chiar bunul Mambo, simplul negru cu suflet de copil, se arătase mai prevăzător ca mine. Acum jungla îl ascundea, ferindu-l de răzbunarea lui Rosechamp.

Naiv, înfumurat şi prost, aveam să pier în cazne groaznice, fără să-mi fi îndeplinit nici unul din visurile tinereşti care mă însufleţeau. Teribila taină ce învăluia tărîmul misterios pe care mă aflam avea să rămînă nedezlegată. N-aveam să aflu niciodată cauzele care aduseseră la naşterea unei noi rase de pigmei. N-aveam să ştiu cum a fost posibil ca în mijlocul junglei ecuatoriale, cu arbori şi animale gigante, să apară o pădure pitică.

Acum, ultimele pregătiri pentru jertfirea mea erau pe sfîrşite. În zori, pumnalul de sacrificiu avea să mi se înfigă adînc în gîtlej. Aveam să mai rămîn toată noaptea legat de stîlpul de cazne şi apoi... Apoi, totul avea să se sfîrşească.

În spaţiul liber rămas între stîlp şi idol, pigmeii aprinseseră un foc şi se aşezaseră turceşte în jurul lui.

Pe cer, stelele prinseră să pîlpîie una cîte una, aprinse de un lampagiu nevăzut. Între ele, albă, tremurătoare şi rece, crucea Sudului îşi trimetea chemarea care mînase corăbierii temerari către ţinuturile îngheţate ale Arcticii.

Eram sortit să mor zadarnic, lăsînd un mister nedezlegat. Poate niciodată Rosechamp n-avea să comunice oamenilor de ştiinţă despre existenţa meteoritului şi a pigmeilor. Poate că niciodată geografii n-aveau să afle că în Congo există o junglă pitică.

Eu unul aş fi renunţat bucuros la tot aurul din meteorit ca să pot face în schimb acea comunicare, să fiu în stare să descopăr cauza misterioasă care produsese uimitoarele transformări în structura oamenilor, plantelor şi animalelor.

O împunsătură de suliţă mă readuse la realitate. Un pigmeu dorise să se convingă că mai mişc, că n-am murit înainte de oficierea ceremonialului.

Nu puteam să mai fac nimic pentru aceşti oameni. Aveam să mor într-un mod prostesc, nelăsînd în urmă decît un trup care se va usca în grota unui meteorit, fără să putrezească, veacuri de-a rîndul. De această soartă nu mă putea scăpa decît o minune!

Şi minunea se produse!

Pe neaşteptate pigmeii din jurul focului săriră în picioare şi-o luară la sănătoasa scoţînd ţipete ascuţite de groază.

O mumie dintre cele aflate în grotă se desprinse din umbrele nopţii şi se apropie de foc. Obrazul alb, cîrpele cu care îi erau înfăşurate picioarele uscate, mîrîitul sinistru care-i ieşea din gura schimonosită într-un rînjet fioros, semănau în jur o spaimă de nedescris.

Eu însumi mă întrebam dacă nu cumva am halucinaţii.

Cînd şi ultimul pigmeu fugi de lîngă foc, îngrozitoarea mumie se apropie de mine şi în clipa aceea auzii vocea blîndă a lui Mambo.

— Eu sînt, master! Nu vă speriaţi! Am venit să vă scap!

Prietenul meu credincios, bunul şi devotatul Mambo îşi învinsese teama superstiţioasă ce i-o inspirau mumiile şi folosind cea mai năstruşnică deghizare pe care şi-o putea imagina cineva, venise să mă salveze. Vopseaua albă pentru faţă o găsise cu uşurinţă, iar

cîrpele învechite cu care își înfășurase trupul le împrumutase chiar de la o mumie veritabilă.

Din două lovituri de suliță, sforile cu care fusesem legat zăceau la pămînt. O clipă mai tîrziu o luam la fugă spre jungla salvatoare.

Ne-am oprit nu departe de sat, într-un tufiș.

Eram slăbit și amorțit din pricina orelor în care zăcusem nemișcat, legat de stîlpul caznelor. Efortul de a fugi pusese într-adevăr capăt ultimelor mele puteri. Acum stăteam trîntit la pămînt, abia mai trăgîndu-mi răsuflarea. Și totuși, conștiința primejdiei trezi în mine noi rezerve de energie. După ce cîteva minute n-am fost în stare să mă mișc, în sfîrșit mă ridicai și-l întrebai pe Mambo.

— *Și acum ce facem?*

— Fugim la grotă și de-acolo la Bassoko, răspunse negrul cu aerul cel mai liniștit din lume, ca și cum ar fi fost vorba de o *simplă excursie de plăcere pe o șosea perfect asfaltată.*

Dacă n-aș fi fost atît de îngrijorat cum eram, poate aș fi început să rîd, dar gravitatea momentului mă făcu să exclam înfuriat.

— Ești nebun! Cum o să străbatem jungla complet neînarmați? Te credeam mai deștept, Mambo!

Negrul tăcu rușinat. Ochii lui buni se întristară. Murmură:

— Mambo a făcut tot ce a putut. Mai mult nu știe!

Poate că dacă ar fi strigat la mine, aruncîndu-mi în obraz că după ce mă smulsese din ghiarele morții, eu nu găsisem altceva mai bun de făcut decît să-i vorbesc grosolan și să-l batjocoresc, m-ar fi durut mai puțin decît felul blînd în care îmi răspunsese. *Privirea lui rușinată și tristă mă rănea mai mult decît o palmă.*

— Iartă-mă, Mambo, am șoptit eu, abia auzit. Ești un prieten desăvîrșit. Iți voi fi totdeauna recunoscător!

Mambo zîmbi, arătîndu-și dinții care scînteiară în întuneric.

— Ar fi bine să putem pune mîna pe arme, spuse el. Dar cum să facem?

— Trebuie să ajungem la coliba lui Smith. Acolo se găsesc toate armele.

— Să ne furișăm chiar acum, propuse negrul. Cît timp piticii sînt zăpăciți va fi mai ușor.

— Ai dreptate! Nu e o glumă ceea ce încercăm să facem, dar, oricum, merită. Nădăjduiesc că steaua norocului nu ne va părăsi nici de data asta.

Fără să-mi mai răspundă, Mambo o porni îndărăt către sat. Neobișnuitul său costum îl cam împiedica la mers, dar nu voia să-l lepede. Deghizarea în mumie mai putea să ne folosească.

Sărirăm gardul satului într-un loc mai întunecos, umbrit de *cîțiva palmieri și începurăm să ne furișăm de-a lungul lui. Luminate* de flăcările focului, se vedeau siluetele pigmeilor încrucișîndu-se, alergînd de colo-colo, fără nici un rost, învălmășindu-se și încurcîndu-se unii pe alții. Apariția mumiei îi buimăcise complet, împiedicîndu-i să ia vreo măsură împotriva fugii mele, pe care o socoteau cu totul supranaturală. Printre pigmei îi zăream pe Rosechamp și pe Leicher, abia ținîndu-se pe picioare. Maiorul se clătina ca un catarg de corabie pe o vreme de furtună și probabil că încerca zadarnic să pună rînduială în haosul care cuprinsese satul.

Spre norocul nostru, era și o noapte fără lună. Puteam să ne strecurăm nevăzuți pînă la coliba lui Smith. Pe neașteptate însă,

cîţiva pigmei ne ieşiră drept în faţă. Dînd cu ochii de Mambo, în loc să se folosească de arme, o luară la fugă, smintiţi de spaimă.

Pigmeii cu care ne întîlnisem puteau să dea de veste prin sat că fantoma apăruse din nou şi era cu putinţă ca un războinic mai îndrăzneţ să se apropie de ea şi să recunoască în cumplita arătare pe hamalul fugit de cu zori.

Grăbirăm pasul şi din fericire ajunserăm nestingheriţi la colibă.

— Mambo rămîne afară, spuse bunul negru. Dacă vine cineva, îl sperie!

— Bine, încuviinţai eu. Mă întorc îndată cu armele.

Inăuntru însă, nu mă aştepta o surpriză prea plăcută. Aşezat la masă, cu obrazul sprijinit în pumni, uriaşul Marssack fuma plictisit o ţigară. Cînd mă văzu tresări, clipi de cîteva ori, ca să se convingă probabil că nu are vedenii, iar apoi sări de la locul său strigînd.

— S-a întors domnişorul! Ei bravo! Imi pare foarte bine!

Acest acces de bucurie dură însă foarte puţin, pentru că o clipă mai tîrziu sergentul se şi repezi asupra mea. Nu i-am dat însă timpul să se prăvălească cu trupul lui mătăhălos peste mine. Făcui o eschivă demnă de un campion şi gigantul nimeri cu toată puterea într-un perete, ceea ce produse un adevărat cutremur în micuţa colibă. Lemnăria pîrii, acoperişul crăpă într-un mod primejdios, iar luminarea de seu care ardea într-un colţ fu cît p-aci să se stingă.

Contam pe faptul că şi Marssack era beat ca şi superiorul său. Altfel lupta dintre noi ar fi fost cu totul inegală, mai cu seamă că eu eram aproape epuizat de oboseală. Din nefericire însă mă înşelam. Sergentul era cît se poate de treaz. Conform obiceiului lor de a se îmbăta cu rîndul, el băuse mai puţin decît Rosechamp. După ce se desmetici din întîlnirea neaşteptată cu peretele, se năpusti din nou asupra mea.

In semiîntunericul colibei se încinse o luptă surdă. Amîndoi tăceam căutînd să găsim momentul cel mai potrivit ca să lovim necruţător.

Imi spuneam tot timpul că trebuie să fiu cît mai atent şi mai prevăzător, pentru că numai cu inteligenţa aş fi fost în stare să dobor un om de două ori mai greu şi mai puternic decît mine.

Lunecînd din încleştarea braţelor sale şi izbutind să mă îndepărtez cu cîţiva paşi de el, aşteptînd un moment cînd îi găsii maxilarul descoperit, îmi făcui vînt şi îi repezii o directă care bufni înfundat în tăcerea colibei. Namila se clătină, dar nu se prăbuşi.

— Aha, îngeraşul ştie şi jocuri dintr-astea, mugi el înfuriat şi se aruncă din nou asupra mea. Dar eu nu mă mai aflam în acelaşi loc. Sărind iute, mă dădusem înlături şi Marssack nimeri din nou în perete.

Furia lui creştea. In ochi îi apăruseră o mulţime de vinişoare sîngerii, iar respiraţia îi devenise şuierătoare. Acum nu-mi mai urmărea mişcările şi se repezea de fiecare dată orbeşte asupra mea.

In colibă se făcuse îngrozitor de cald. Mirosea a sudoare omenească, amestecată cu aburi de alcool. Capul îmi vîjîia, urechile îmi ţiuiau. Limba mi-era grea. Parcă se umflase. Simţeam că-mi vine rău. M-aş fi culcat la pămînt, să mă odihnesc, să uit, să dorm! Totuşi, o voce lăuntrică îmi spunea că trebuie să rezist, să lupt, să înving!

Nu. Nu puteam să încrucişez braţele şi să cad la pămînt, atîta timp cît mai simţeam sîngele zvîcnindu-mi fierbinte prin vine.

Trebuia să fac ceva cît mai repede. Ceva care să mă descotorosească de duşmanul cumplit din faţa mea. Din clipă în clipă puteam să leşin sau să mă pomenesc cu Rosechamp şi pigmeii intrînd în colibă.

Folosind regulile clasice ale boxului englezesc, nu eram in stare în nici un caz să lichidez un uriaş ca Marssack. M-am gîndit atunci la boxul franţuzesc ,unde se loveşte şi cu picioarele. Intr-adevăr, cînd Marssack se aruncă din nou către mine, în loc să mă învîrtesc ca un titirez pe picioare, scăpîndu-i de sub pumni şi blagoslovindu-l cu directe şi uper-cut-uri, care nu prea dădeau rezultate, de astă dată îl izbii fulgerător cu vîrful cizmei în pîntec. Uriaşul se îndoi de durere, gemînd ca o vită înjunghiată. Atunci i-am mai tras, cu toată puterea, un pumn sub bărbie. Efectul lui întrecu cele mai bune aşteptări. Marssack se rostogoli ca un sac de

cărbuni și nu se mai ridică de jos. Ținea ochii închiși și pe față i se întipărise un zîmbet fericit ca și cum ar fi fost cuprins de cele mai legănătoare visuri. Ți-ar fi fost și milă să-l trezești. Fără să mai aștept un arbitru care să numere pînă la zece ca să mă declare învingător, m-am repezit la lada de arme și culegînd de acolo tot ce mi-ar fi putut folosi, într-o clipă mă și aflam lîngă Mambo care mă aștepta afară, îngrijorat de întîrzierea mea.

— Haidem!

Zburarăm pînă la gardul ce încingea satul și, cu ultimele puteri, îmi făcui vînt pe deasupra, pierzîndu-ne în bezna binecuvîntată a junglei.

Eram însă hotărît ca la primul prilej să mă întorc și să lămuresc tainele care mă frămîntau. Acum însă trebuia să mă îndepărtez cît mai repede dacă nu voiam să plătesc cu viața cea mai mică întîrziere.

CAPITOLUL XIII

FUGA

Cine ar putea spune cît timp am fugit? Ceasurile și chiar zilele își pierduseră înțelesul. Hăituiți ca niște fiare sălbatice, urmăriți de răpăitul amenințător al tobelor de război și de pașii grăbiți ai pigmeilor care ne căutau, bîjbiiam drumul prin jungla liliputană, mereu către nord, tot mai spre nord. Stîrnite din bîrlogurile lor, animalele pipernicite și ciudate ni se împleticeau printre picioare. Aș fi vrut să mă opresc, să le studiez, să iau chiar cîteva exemplare cu mine pentru ca în liniștea pașnică a laboratorului să pot desluși taina lor, dar Mambo mă trăgea mereu înainte, pînă ce cădeam istovit și înfometat în vreun tufiș.

Atîta timp cît m-am aflat în jungla pitică nici n-am avut timp să vînăm și dumnezeu știe cu ce ne hrăneam. In sfîrșit, primii copaci giganți ni se arătară privirilor, mîndri și cutezători. Intrasem în jungla adevărată. Acum nu se mai zăreau maimuțele pitice, nici lianele subțiri ca niște viermi lungi și verzi. Zvonul tam-tamurilor se pierduse undeva, în depărtare. Eram salvați!

Mambo se întoarse cu fața spre locurile de unde venisem și amenințînd cu pumnul blestemă aprig jungla pitică, prilejuitoare de atîtea nenorociri!

Ne mai pîndeau destule primejdii, totuși jungla ne păru un bulevard larg, asfaltat, cu lume multă, unde ne aflam în cea mai perfectă siguranță.

Ne făcurăm socoteala că în cel mult o săptămînă, mergînd tot timpul spre nord, vom ajunge la Bassoko. Aceste planuri se dovediră însă fără temei. In cea de a șaptea zi nu dăduserăm încă peste nici o urmă omenească. Eram flămînzi și istoviți, hainele se prefăcuseră în zdrențe, insectele ne chinuiau și de nicăieri nu se ivea vreun semn că acest calvar avea să se sfîrșească curînd.

In cea de a noua zi, un loc ciudat, cu copaci tăiați și pămînt sterp ni se arăta ochilor.

— Pe aici au fost nu de mult oameni, spuse Mambo. Satul trebuie să fie pe undeva pe aproape.

Mambo nu se înșelase. Am recunoscut și eu în acel pătrat

de pămînt, golaş şi trist, semnele unei bătălii disperate între om şi junglă.

Am mers încă o zi mai veseli şi mai încrezători în steaua noastră norocoasă. Spre seară auzirăm zgomotul unui torent de apă.

— Trebuie să fie fluviul Congo, am strigat eu în culmea fericirii. Sîntem salvaţi!

Ne repezirăm înainte, chiuind de bucurie. Dar mare ne fu mirarea cînd în loc de apa liniştită a fluviului, aşa cum o cunoscusem la Bassoko, în faţa ochilor ni se deschise priveliştea unei uriaşe căderi de apă. O cascadă se prăvălea de la mari înălţimi, spumegînd şi mugind. Miliarde de stropi limpezi de cristal erau azvîrliţi în aer. Razele soarelui ecuatorial străpungeau pulberea fină a picăturilor de apă risipite în aer şi se desfăceau într-un curcubeu strălucitor. Stîncile argintii încercau să ţină piept năvalei de lichid ca nişte ostaşi care, din tranşeele lor, se străduiesc să stăvilească o furtunoasă şarjă de cavalerie. Un asalt se sfărîma cu zgomot de pieptul de granit şi îndată după el, un nou potop, parcă mai puternic, năvălea peste colţii de stîncă!

Aveau să treacă zeci şi sute de ani şi aceste pietre, rănite şi zdrenţuite, de pe urma necurmatelor bătălii cu apă, se vor lupta încă, necoborînd steagul, ca o cetate asediată, dar care nu se predă.

Ne aflam la cascada Stanley. Greşisem drumul şi ne îndepărtasem de Bassoko cu nu mai puţin de 300 de kilometri.

Pe malul celălalt se zăreau acoperişurile caselor din micul orăşel Stanleyville, capătul liniei ferate de est, Stanleyville-Pontierville.

Acolo aveam să dăm în sfîrşit de autorităţile belgiene. Dar aventurile noastre încă nu se sfîrşiseră, iar nenumăratele taine abia aveau să se lămurească...

CAPITOLUL XIV

SE CUTREMURA PAMINTUL

Sergentul Müller avea sub conducerea sa 20 de soldaţi ai fortului din Stanleyville. Era un omuleţ mic de stat, cu un început de chelie şi de burtă.

Tocmai se descălţase ca să-şi uşureze cît de cît teribila durere de picioare, cînd un soldat mă introduse în cancelaria sa. Sergentul mă ascultă cu un aer posomorît şi apoi mormăi scobindu-se în nas.

— Ziceţi că faceţi parte din expediţia domnului maior Rosechamp? Hîrtii aveţi?

— Au rămas în satul pigmeilor.

— Pigmei? Care pigmei?

— Nu v-am explicat!

Müller mă privi cu nişte ochi gălbui, înecaţi în grăsime.

— Domnule, spuse el încruntîndu-se, nu sînt pus aici ca să ascult glume. Ceea ce-mi povesteşti dumneata despre pitici şi despre aurul căzut din cer sînt basme bune de istorisit copiilor. Eu n-am timp de ele şi nici nu mă interesează.

— Dar nu-i nici un basm. Este numai adevărul adevărat. O comoară nepreţuită, un meteorit de aur se găseşte pe teritoriul tribului Mantuşari.

— Şi unde-i acum domnul maior Rosechamp?

— A devenit căpetenia tribului!

Sergentul holbă la mine nişte ochi spălăciţi, mai-mai să mă înghită. Apoi spuse tărăgănat, vrînd să pară cît mai calm.

— Spui că maiorul Rosechamp a devenit şeful unui trib de pigmei! Bravo! Altceva n-ai mai ştiut să scorneşti? Dar, ia spune-mi dacă dînsul e mare căpetenie, dumneata de ce ai fugit?

— Am fugit pentru că voia să mă jertfească marelui idol.

Müller îşi ieşi din răbdări. Sprîncenele i se zburliră dîndu-i un aer mai mult comic decît fioros.

— Pînă ce vom dovedi care-i adevărul în această afacere, rosti el înfuriat, pentru orice eventualitate, te arestez. La urma urmei eşti ori nebun de legat, ori un aventurier primejdios. În ambele cazuri, închisoarea este binevenită.

Spunînd aceasta, Müller agită un clopoţel care se afla pe birou. În încăpere intrară doi subalterni care cu siguranţă că m-ar fi arestat dacă în clipa aceea o explozie formidabilă urmată de un cutremur n-ar fi zguduit fortul din temelii.

Căzurăm toţi grămadă, unul peste altul. O fulgerare de lumină mai puternică decît cea strălucitoare a soarelui în plină zi ne orbi pe toţi. Un zgomot înfricoşător, lung, persistent, făcea să credem că se petrece un adevărat cataclism. Bubuituri de sute de ori mai puternice decît sunetele tunetului celei mai înverşunate furtuni ne zguduiau timpanele.

Abia după cîteva minute izbutirăm să ne ridicăm în picioare, fără ca teribilul cutremur să ne răstoarne din nou la podea. Ne repezirăm cu toţii la fereastră să vedem ce se întîmplă afară.

În stradă oamenii strigau îngroziţi arătînd cu mîna spre junglă. La mare depărtare, în pădure se ridica o trombă uriaşă de fum şi flăcări. O lumină aurie, purpurie, violetă, cenuşie şi albastră împodobea pe margini trîmba neagră ca păcura.

Nu peste multă vreme aerul se întunecă şi un miros de ars ne năpădi nările. Pe străzi, pe acoperişurile caselor, în curţi, începu să cadă o cenuşă fierbinte.

După cum am aflat mai tîrziu, institutele seismografice din cele mai îndepărtate ţări înregistraseră puternicul cutremur produs în inima Africii. Chiar şi aparatele mai puţin sensibile, tot indicaseră o oscilaţie remarcabilă în scoarţa pămîntească. Ciudat era însă faptul că semnele care prevestesc de obicei cutremurele, micile oscilaţii incipiente, nu se produseseră, cutremurul manifestîndu-se de la început cu maximum de intensitate.

Abia a doua zi, cînd ploaia de cenuşă încetă şi cerul se mai limpezi, oraşul păru mai liniştit. Oamenii îşi reluară vechile ocupaţii şi viaţa începu să se scurgă normal.

Grozav de tulburat de tot ceea ce se întîmplase, Müller se arătă mult mai binevoitor faţă de mine. Astfel îşi aminti că are un ziar vechi în care sînt fotografiaţi toţi membrii expediţiei Rosechamp. Îmi ceru să mă spăl, să mă pieptăn şi să-mi dau degrabă jos barba de patriarh, care-mi schimba complet fizionomia, vrînd să facă o confruntare cu fotografia din ziar. M-am executat de îndată cu multă plăcere. Curat, ras proaspăt, parcă întinerisem. Müller se uită îndelung la mine şi la fotografie, apoi dădu din cap şi spuse plin de gravitate...

— E în regulă, se pare că dumneata eşti!

— Domnule, am spus eu la fel de pătruns de seriozitatea momentului, vă asigur că eu sînt!

După ce m-am odihnit o zi, am pornit însoțit de Mambo și de un detașament de 10 soldați înarmați pînă în dinți, înapoi spre tribul Mantușari.

Știam că voi avea de înfruntat mînia lui Rosechamp, ale cărui planuri voiam să le dezvălui. Nu mă îndoiam că și pigmeii aveau să mă primească destul de neprietenos. Dar puțin îmi păsa.

Călătoria dură mai puține zile decît atunci cînd o făcusem în doi, cu Mambo. Pe măsură ce ne apropiam însă de teritoriul pigmeilor, întîlneam tot mai des copaci pîrjoliți, ierburi arse, animale moarte, iar acolo unde am fi trebuit să dăm în sfîrșit de jungla pitică, înaintea ochilor ni se înfățișa un pustiu trist, lipsit de orice urmă de viață. Nici un arbore, nici un fir de iarbă pe o vastă întindere carbonizată. In clipa aceea am avut simțămîntul că pot dezlega taina. Incepeam să bănui cauza misterului care transformase plante, oameni și animale în pitici. Aveam credința că pot lămuri și cum se produsese cumplita explozie care ștersese de pe fața pămîntului o lume ciudată, lăsînd în urmă un deșert nu mai puțin ciudat.

Era începutul unui șir lung de frămîntări, al căror rezultat îl văd abia azi.

EPILOG

M-am despărțit de Mambo într-o dimineață cu soare de jăratec și cer străveziu. Părăseam continentul negru pentru a nu-l mai revedea niciodată.

Mambo se uita la mine cu ochii lui copilăroși împăienjeniți de tristețe. Și eu sufeream că mă despart de acest om curajos și cinstit, cu care trecusem prin nenumărate primejdii. Mă obișnuisem cu el și aveam să simt în curînd lipsa unui prieten atît de devotat cum știa să fie bunul negru.

— Mambo, nu vrei să vii totuși cu mine? Aș avea tocmai banii pentru vapor, iar la Bruxelles ne-om descurca noi.

— Ce să fac eu în Europa, master?

— In primul rînd să înveți. Eu am să te ajut. Indată după ce predăm rezultatele expediției la Societatea de geografie, ne întoarcem la mine în România.

— Master le vede pe toate prea ușor.

— Deloc, Mambo, deloc! Crede-mă, mi-ai fi de mare folos. Gîndește-te, ești singurul martor, în afară de mine, care a văzut tot ce s-a petrecut în Congo. Mărturia ta ar întregi declarațiile mele. Nu uita că s-ar putea să asiste oameni care să nu dea crezare spuselor mele.

— Cine nu-l va crede pe master, zîmbi negrul trist, o să-l creadă și mai puțin pe Mambo. Master uită că Mambo e negru. Zulușii sînt robi, aici în Africa. Dar în Europa, cum va fi? Mai rău.

— Te-ai simțit vreodată rob alături de mine? Nu ți-am arătat toată prietenia?

— Master și Ferney sînt altfel de albi. In lume sînt puțini ca ei.

— Ba sînt foarte mulți! am protestat eu.

— Se poate! răspunse negrul blînd, deși se vedea bine că se îndoiește de spusele mele. Apoi adăugă.

— Țara lui Mambo este Africa. Cu hîrtiile care i le-a dat master Mambo se poate întoarce la trib. Nimeni n-o să mai îndrăznească să-l închirieze. Acum Mambo e mai bătrîn, știe să lupte! Șeful tribului o să plece din sat. Frații lui Mambo și Mambo o să-l facă să plece! Mambo a jurat asta!

Un fulger se aprinse în ochii bravului negru. Am înțeles că hotărîrea lui este nestrămutată, că niciodată nu mă va urma în Europa. I-am strîns mîinile, l-am îmbrățișat îndelung și ștergîndu-mi pe furiș o lacrimă, am urcat grăbit pasarela vasului care avea să mă ducă în Europa.

Sirena a sunat prelung. Motoarele au început să duduie. Elicele s-au învîrtit de cîteva ori și încet, tras de un remorcher, vasul s-a pus în mișcare.

Eram departe, cînd pe țărm încă se mai zărea neclintită silueta înaltă și mîndră a prietenului meu.

*

* *

Întors la Bruxelles, am încercat să fac o comunicare științifică la Societatea de geografie. Voiam să împărtășesc oamenilor de știință tot ce văzusem. Socoteam că voi produce vîlvă mare. Se întîmplă însă cu totul altminteri. Mi se interzise să-mi țin conferința.

Savanții belgieni se purtară cu mine exact ca sergentul Müller din Stanleyville, adică nu crezură o iotă din tot ce le povesteam.

— Basme! exclamau unii.

— Povești vînătorești! adăugau alții.

Numai Bernard Eisler, bunul și miopul meu coleg, mă crezu și alergă cu mine pretutindeni ca să obțină tipărirea comunicării mele. Dar oriunde mergeam găseam ușile închise.

Un bătrîn profesor de cosmogonie, după ce mă ascultă, îmi spuse sentențios, scărpinîndu-și chelia.

— Imaginația dumitale întrece limitele bunei cuviințe. Nici navigatorii secolului al XVI-lea n-au mai îndrăznit să povestească năzdrăvănii dintr-astea.

Președintele Societății de geografie mă acuză, nici mai mult nici mai puțin, că voiam să cuceresc o glorie nemeritată și de aceea inventasem toată povestea cu pigmeii și meteoritul ca să-mi creez o aureolă de erou.

Curînd, după întoarcerea mea în Belgia, un cunoscut profesor anunță o conferință despre „Marele cutremur de pămînt care zguduise Africa centrală".

Bineînțeles că m-am dus și eu la conferință. Sala gemea de lume. După ce-și șterse fruntea de sudoare și bău un pahar cu apă, cunoscutul profesor începu un lung pomelnic al tuturor cutremurelor și erupțiilor vulcanice mai cunoscute, descrise în istorie. Odată încheiat acest pomelnic, profesorul dădu și cîteva amănunte sumare asupra catastrofei din Congo, după care conchise cu o voce patetică:

— Cumplitul fenomen teluric care a zdruncinat inima Africii n-a fost altceva decît o uriașă erupție a unui vulcan care a pîrjolit, a distrus și a acoperit cu lavă un teritoriu întins, prefăcîndu-l într-un pustiu.

După ce aplauzele conteniră, am cerut cuvîntul şi eu. Conferenţiarul fu nevoit să mi-l acorde. Am urcat la tribună. Găsisem în sfîrşit prilejul să dezvălui tot ce aveam pe inimă.

— Distinsul meu coleg, începui eu, afirmă că un vulcan ar fi erupt pe neaşteptate în Congo, dînd naştere unei catastrofe puţin obişnuite. Îmi pare rău că trebuie să-l contrazic, dar eu am fost acolo, în Africa. Am fost chiar martor ocular al teribilului fenomen.

La auzul cuvintelor mele, o rumoare vie se stîrni în public. Produsesem senzaţie! Ridicîndu-mi glasul deasupra zgomotului din sală am exclamat:

— Nimic nu ne dovedeşte c-ar exista vreun vulcan în acea regiune! Putem căuta oricît şi nu vom da peste nici un centimetru de lavă. De crater nici nu mai vorbesc. Nu l-a văzut şi nici nu-l va vedea nimeni!

Rumoarea creştea. De abia mi se auzea vocea, totuşi, continuam să vorbesc şi eram bucuros c-o fac.

— În Congo, în afara exploziei, pentru că domnilor sînt convins c-a fost o explozie şi nu un cutremur sau o erupţie vulcanică, s-au mai produs o seamă de fenomene tot atît de ciudate pe care eu nu mă pot opri să nu le pun în legătură unele cu altele. Am văzut cu ochii mei o junglă pitică populată de pigmei, am văzut legendarul meteorit de aur. Aceste patru date ale ecuaţiei, meteoritul, pigmeii, jungla pitică şi în sfîrşit formidabila explozie nu se pot despărţi între ele. Rămîne oamenilor de ştiinţă să stabilească exact care este legătura dintre ele. Eu voi încerca acum să vă expun observaţiile mele personale:

— Dar cine eşti dumneata! mă întrerupse furios conferenţiarul.

— Sînt Ion Spineanu, membru al expediţiei Rosechamp în Africa şi singurul ei supravieţuitor.

O linişte mormîntală cuprinse sala, apoi se auzi din nou vocea conferenţiarului. Vorbea repede şi ascuţit, încît făcea impresia că latră. Totuşi, efectul intervenţiei sale fu covîrşitor.

— Domnilor, zbieră conferenţiarul. Acest om care a avut îndrăzneala să urce la tribuna noastră, nu este altceva decît un impostor şi un calomniator primejdios. Deşi străin, i s-a făcut marea cinste de a fi trimis în Africa ca însoţitor al expediţiei Societăţii belgiene regale de geografie. Nesocotind această cinste şi fiind mult prea laş ca să aibă îndrăzneala să se aventureze în pădurea virgină, el a dezertat cu primul prilej, lăsîndu-i pe cei trei curajoşi exploratori să-şi continue singuri expediţia şi să-şi găsească moartea în îngrozitoarea catastrofă vulcanică. Întorcîndu-se în Belgia, acest individ primejdios a încercat pe toate drumurile să ponegrească memoria nepătată a bravului ofiţer belgian, maiorul Alfred Rosechamp, afirmînd, printre altele, că acesta ar fi ajuns şef de trib şi că l-ar fi dat pe el, Spineanu, pradă canibalilor.

Oratorul tăcu o clipă ca să lase vreme celor din sală să cîntărească greutatea acuzaţiei mele „calomnioase" şi apoi tună cu o voce răsunătoare.

— Domnilor, vă propun ca după ce îl vom huidui pe acest calomniator gonindu-l din sală, să păstrăm un minut de reculegere pentru memoria bravilor exploratori căzuţi eroic în jungla africană, servind cu cinste şi devotament coroana regală a Belgiei!

O furtună de huiduieli, fluierături, blesteme îngrozitoare şi pumni ridicaţi se stîrni în sală. Părea că un vînt de nebunie suflase peste

spectatori. Toţi se agitau, ţipau, se certau care să pună întîi mîna pe mine şi să mă pedepsească pentru gravele insulte aduse unui erou naţional. Dacă Bernard Eisler nu m-ar fi tras repede afară pe o uşe laterală, probabil că aş fi fost făcut una cu pămîntul.

După cîteva zile sosi o scrisoare din patrie prin care un prieten mă anunţa că tatăl meu murise.

Sfîrşise în braţele prietenului meu, căruia îi şoptise în ultima clipă :

— *Să-i spui lui Ion că am murit cu numele lui pe buze. Îmi pare rău că acum nu este aici, lîngă mine, dar nădăjduiesc că descoperirile pe care le face departe în Africa, îi vor aduce multă fericire.*

Nu. Călătoria nu-mi adusese fericire. Dimpotrivă, eram scîrbit şi descurajat, arzînd de dor să mă întorc în patrie, să vărs o lacrimă pe mormîntul bătrînului meu părinte.

Am lăsat în plata domnului lucrarea de diplomă şi am revenit în ţară, renunţînd să mă mai lupt cu somităţile universitare belgiene.

Pustiul Bisstung avea să fie încă mulţi ani învăluit în mister.

Astăzi nu-mi pare rău că, în urmă cu patruzeci de ani, la Bruxelles, n-am publicat nici o comunicare. Dezvoltarea ulterioară a ştiinţei a confirmat multe din ipotezele mele, iar pe altele le-a infirmat, astfel că astăzi mă găsesc în posesia unui material mult mai bogat despre Bisstung decît atunci cînd am părăsit Africa.

După părerea mea, valoarea incalculabilă a meteoritului nu consta în cantitatea de aur pe care o conţinea în nucleu. Alături de aur trebuie să se fi aflat şi multe metale radioactive, care fiind foarte grele au căzut şi ele în centrul meteoritului. Proporţia acestor elemente în meteorit era, cred, foarte ridicată. Astfel, îmi explic cum de au fost în stare să influenţeze dezvoltarea faunei şi florei pe o rază însemnată.

Radiaţiile lor neobişnuit de puternice au oprit creşterea celulelor, au stăvilit şi au modificat reproducţia, au creat, într-un cuvînt, generaţii de monştri.

Eu însă merg cu îndrăzneală şi mai departe.

Ştiinţa a dovedit că pe toate corpurile cereşti nu există un singur element care să nu se afle şi pe pămînt. Dar condiţiile de existenţă ale elementelor chimice pe corpurile cereşti se deosebesc mult faţă de condiţiile de pe pămînt. Astfel, elementele din soare sînt în mare măsură lipsite de învelişurile lor electronice.

Eu presupun că şi elementele radioactive din meteorit se aflau într-o altă stare de agregare decît aceea în care se află în mod obişnuit pe pămînt.

Această ipoteză îmi explică atît puternicele radiaţii, cît şi formidabila explozie care a prefăcut jungla într-un pustiu carbonizat.

Fără să cunosc cauzele exacte care au produs explozia, pot presupune că dinamita sau alte substanţe explozive introduse de Rosechamp în nucleul meteoritului au apropiat brusc între ele două blocuri radioactive. Ca urmare a acestui contact brusc, ambele blocuri au explodat dezintegrîndu-se şi eliminînd o cantitate uriaşă de căldură, împreună cu nenumărate radiaţii primejdioase, care toate la un loc au produs catastrofa din junglă.

Cine ştie ? Poate dacă Rosechamp nu ar fi fost mînat orbeşte de goana după aur şi aş fi putut studia meteoritul, groaznica tragedie ar fi fost evitată, iar oamenii de ştiinţă ai lumii, chemaţi acolo, ar

fi putut cerceta bogatele rezerve de metale radioactive şi ar fi descoperit, poate, cu un ceas mai devreme taina smulgerii energiei din atom.

Rămîne ca cercetătorii viitorului, poate chiar tu sau poate alţii, să dovedească dacă toate aceste ipoteze ale mele au fost juste sau nu. Dar ei trebuie să se grăbească, pentru că bănuiesc că astăzi jungla a şi învins pustiul, iar împărăţia verde se întinde şi pe fostul teritoriu al tribului Mantuşari.

. . . .

Pipa profesorului se stinsese de mult. Afară, ploaia încetase şi luna se uita la noi, prin fereastra cabinetului de lucru, vestindu-ne că miezul nopţii trecuse de mai bine de două ceasuri.

Coridoarele, amfiteatrele, laboratoarele erau pustii. Rămăsesem singuri în toată clădirea.

Am plecat spre casă împreună. Ajungînd în faţa locuinţei profesorului, el îmi strînse mîna şi uitîndu-se în ochii mei spuse încet:

— Să nu povesteşti la nimeni ce-ai auzit. E o istorie veche, uitată, care pe mine m-a durut mult şi despre care n-aş vrea să se afle... Poate mai tîrziu...

Spineanu descuie uşa şi strîngîndu-mi încă o dată mîna, intră în casă.

Mi se făcu frig. Mi-am ridicat gulerul hainei şi am colindat vreme îndelungată pe străzi, fără nici o ţintă. Eram tulburat şi un sentiment de nelinişte nu-mi dădea pace.

Ajuns acasă, m-am aşezat la masa de scris, cuprins de înfrigurare şi nu m-am ridicat de-acolo, pînă ce n-am trecut pe hîrtie toată povestirea profesorului...

Astăzi, cînd se împlinesc trei ani de cînd Ion Spineanu a închis ochii pentru totdeauna, socotesc că îmi îndeplinesc o datorie dînd tiparului acel manuscris. Vreau ca cele ştiute de mine să fie aflate şi de alţii.

S F I R Ş I T

Tiparul executat la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. STALIN".

Rugăm cititorii să ne trimită impresiile și sugestiile lor *asupra lucrărilor publicate în colecția noastră pe adresa:* București, Raionul I. V. Stalin, Casa Scînteii, Piața Scînteii Nr. 1, Redacția revistei „Știință și Tehnică".

Colecția „Povestiri științifico-fantastice" apare la 1 și 15 ale fiecărei luni, în 32 pagini, prețul de 1 leu exemplarul.

Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

Prețul abonamentelor:

3 luni	6 lei
6 luni	12 lei
1 an	24 lei

2012

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare & editor Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
eviigheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nid68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala!)

1 leu